

Slovenska zveza na Švedskem

Slov.društvo Simon Gregorčič 40 let

Slovensko

Slovenska BLADET

Zima/ Vintern

2011

ISSN 2000-2173

Št./Nr 37 Letnik/Årgång 10

Slovenska riksförbundet i Sverige

S
l
o
v
e
n
s
k
a

B
l
a
d
e
t

S
l
o
v
e
n
s
k
o
G
l
a
s
i
l
o

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET

Št. / Nr 37 Letnik / Årgång 10

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Svenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9

Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Članarina SZ

Slovensko GLASILO izhaja 4x letno v 580 izvodih

Naslovne fotografije / Uppslagsfoton: Slovensko društvo Simon Gregorčič obhaja 40 let; Fotografije na zadnji strani / Sista sida: Miklavževanje v Göteborgu; Pri Kragljevih v Laški vasi - kostanji; Slov. skupnost v Landskroni; Srečanje s prijatelji; Slov. skupnost v Helsingborgu. Foto različni avtorji, Izbor / Urval: A. Budja

Za vsebino objavljenih člankov so odgovorni avtorji.

VSEBINA	1	INNEHÅLL
Uredniška beseda	2	Inledningsord
Slovenska zveza	3	Svenska riksförbundet
Društva	6	Föreningar
<i>Simon Gregorčič, Köping</i>	<i>6</i>	
<i>Planika, Malmö</i>	<i>9</i>	
<i>Slovenija, Olofström</i>	<i>11</i>	
<i>Slovenski DOM, Göteborg</i>	<i>18</i>	
<i>Orfeum, Landskrona</i>	<i>21</i>	
Kultura	24	Kultur
Naša Cerkev	34	Vår Kyrka
Reportaže	44	Reportage
Vaša pisma	55	Era brev
20 let slovenske samostojnosti	58	20 år av självständighet
Naslovi	66	Adresser

Glavni in odgovorni urednik/izdajatelj — Huvudredaktör/ansvarig utgivare:

Avguština Budja (Gusti)

Člana redakcije - Redaktionsmedlemmar

Jožef Ficko / Ciril M. Stopar

Tehnični urednik/Teknisk redaktör: Zvonimir Bencek

Naslov uredništva/Redaktionsadressen: Augustina Budja

Hantverkargatan 50

261 52 LANDSKRONA,

Tel. 0418– 269 26

E-post: budja@bredband.net

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 15. februar 2012

Skicka era bidrag till Svenska BLADET senast den 15 februari 2012, använd adressen ovan

Izredne VOLITVE v Sloveniji 2011

Po delnih neuradnih izidih je zmagala Lista Zorana Jankovića. Sledita SDS in SD. Parlamentarni prag bi prestopili še Lista Gregorja Viranta, DeSUS, SLS in NSi. Po 1.104.423 prešteti glasovnicah (99,94 odstotka) je Lista Zorana Jankovića dobila 28,53 odstotka, SDS 26,26 odstotka in SD 10,48 odstotka. Parlamentarni prag bi prestopili še Lista Gregorja Viranta 8,42 odstotka, DeSUS 6,97 odstotka, SLS 6,90 odstotka in NSi 4,80 odstotka. Pozitivna Slovenija bi tako dobila 28 poslanskih sedežev, SDS 26, SD deset, Lista Virant osem, DeSUS in SLS po šest, NSi pa štiri.

Zanimivo bo spremljati tudi nadaljevanje, potek dela v slovenskem parlamentu.

Pismo Miklavžu.....

Živjo starina, glej spet je zima in bliža se čas, ko novi obraz si bo leto nadelo. Spet pišem ti jaz, saj me poznaš... Zdravja nam dej, pa ljubezni, topline, kjerkoli je vojna, naj, prosim te, mine. Odreši preprirov nas in hudobije, odvadi pohlepa in grde favšije. Naj končno že pamet sreča veljake in tiste bedake, ki delajo zdrahe. Napolni vse duše ljudi le z milino, vsa srca zdobroto, oči pa z vedrino. Naredi, da bomo lepo vsi živeli, iskreno drug drugemu dobro želeli. Spremeni ta svet na lepše, na boljše, ljudje naj skrbijo za živali in okolje. Naj vsakdo zave se vrednote življenja, naj nas prevevajo dobra hotenja. Da bo človečnost vrlina človeka, odslej pa za vedno, od veka do veka....

Saj vem, zdaj v zadregi popravljaš si brado in spet mi prinesel boš le čokolado....

Adi Smolar

**Vsem bralcem slovenskega GLASILA želimo
VESEL Božič in srečno novo leto 2012!**

Uredništvo

Slovenska zveza na Švedskem

slovenska.riksforbundet@telia.com

Predsednik ima besedo...

Pred nami so božični prazniki in novo leto. Takrat zaželimo eden drugemu veliko zdravja, sreče, miru in lepega doživetja. Marsikateri starejši Slovenec sedi doma v hiši ali v stanovanju in pričakuje, da mu bo kdo telefoniral in spregovoril prijazno in spodbudno besedo. Tisti ki imamo na Švedskem svoje starše ali taščo in tasta vemo, kako komaj čakajo da jih pokličemo, še bolj veseli pa so če jih obiščemo in se z njimi pogovorimo. Kajti prijazna beseda, in če je ta slovenska, je tukaj na Švedskem veliko vredna.

Torej, če poznate kakšno starejšo osebo ali znanca, s katerim se že dolgo časa niste videli, le pokličite jih zdaj ob božičnih praznikih, veseli bodo vašega klica. Marsikateri je na svojem domu osamljen ali pa ga je bolezen priklenila na posteljo, oziroma, ti bodo veseli, če se jih boste spomnili. Za njih ne postoji internet in elektronska sporočila, kaj šele moderni telefoni in podobne modernitete, te ostarele osebe si želijo le prijazne in tople besede. V bolezni človek vidi samo en dan naprej, kdaj bo šel k zdravniku. Zakaj vam to pravim? Zato ker sem zadnje leto sam veliko tega občutil na svoji koži, in zato ker vem, da teh življenjskih izzivov ni konec. Zato tudi, ker me je poklicalo in obiskalo veliko znancev, to veliko pomeni! Pa še tole! Tudi starši so zelo popularni, dokler so zmožni čuvati otroke ali pripraviti nedeljsko kosilo, toda ko obnemorejo, takrat jih nekateri otroci zanemarijo, ker imajo druge "nujne" opravke in opravila. Zato vas prosim, da se ob božiču spomnite vseh teh ljudi, boste videli, da jih boste osrečili z vašim klicem. Povem tudi, da sem zmeraj v mislih s tistimi, ki ste izgubili svoje najbližje, zato sem tudi napisal gornje besede in upam da bodo uslišane.

Če pa se ozremo nazaj na delo društev in Zveze na zadnje tri mesece, lahko vidimo, da je bilo veliko prireditev, koncertov, srečanj in veselic. V avgustu so bili zadnji pikniki, v septembru uspešne umetniške razstave, v oktobru je bilo v Köpingu Slovensko kulturno srečanje, v Olofströmu so bili organizirani koncerti Slovencev iz okolice Trsta, tudi v Stockholmu se je nekaj podobnega dogajalo. V novembru pa je bilo v nekaterih društvih martinovanje. V decembru pa bomo imeli še miklavževanje in silvestrovanje. Tudi slovenski duhovnik g. Zvone Podvinski se veliko trudi za obstoj slovenstva na Švedskem, zato ga moramo podpirati pri organizaciji romanja v Vadsteno.

Torej moramo priznati, da je bilo letos kulturno življenje na Švedskem zelo uspešno, vse to je bilo pač namenjeno praznovanju 20- obletnice samostojnosti Slovenije.

Konec novembra bo imel UO Slovenske zveze letošnji zadnji sestanek, na katerem bomo pregledali delo in ekonomijo Zveze za leto 2011, dogovorili se bomo kaj moramo še narediti in planirati občni zbor, ki bo enkrat v aprilu naslednje leto, ker bomo takrat tudi praznovali 35- obletnico pevskega zbora v Malmöju.

Prav tako se zahvaljujem vsem za prostovoljno delo v slovenskih društvih in Zvezi, vaša je zasluga da smo tudi letos presegli tisto magično mejo 1000 članov, kar nam omogoča nadaljnje delo Zveze. Zahvaliti se moramo tudi Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, njihova pomoč nam omogoča tudi tiskanje tega glasila, kar je veliko vredno za obstoj slovenske besede na Švedskem.

ŽALOSTNA NOVICA

**V 70 letu starosti je 1. oktobra 2011
v Malmöju umrl naš prijatelj in
dolgoletni revizor Slovenske zveze
pok. FRANC FRANSEUS**

**Ta novica nas je vse izredno
čustveno prizadela in pretresla,
zato smo v mislih s pokojnikovo
družino.**

**Ženi Ivanki, hčerki, sinu, vnukom
ter ostalim sorodnikom izrekamo
globoko sožalje.**

**Za UO SLOVENSKE ZVEZE
NA ŠVEDSKEM**

Ciril M. Stopar

Program dela Slovenske zveze 2011- 2012

✚ December: miklavževanja, praznovanje božiča in silvestrovanja.

✚ 31. marec, 40. obletnica Slovenskega društva v Stockholmu

✚ 21. aprila, občni zbor Slovenske zveze

✚ 21. aprila, 35- obletnica pevskega zbora Planika v Malmöju

<http://www.slovenija-danes.slovinci.si/>

<http://www.uszs.gov.si/>

Članom Slovenske zveze in vsem sodelavcem po vsem svetu želim:

**Vesele in blagoslovljene božične
praznike**

**Srečno ter zdravo novo leto 2012
vam želi vaš**

Ciril Marjan Stopar

Slovinci na Švedskem!

20 let SLOVENSKE SAMOSTOJNOSTI. Slovenci na Švedskem, uveljavite svojo slovensko etnično pripadnost, pojdite na Davčno upravo, na najbližji švedski Skattemyndigheten, ter zahtevajte, da vas vpišejo kot Slovence. Dokazilo za vašo narodnost je vaš rojstni list, kje in kdaj ste rojeni. Tudi v primeru, če vas na Davčnem uradu poskušajo zavrniti, vztrajajte, to je vaša državljanska dolžnost in pravica, ne glede na vaše sedanjo državljanstvo. Etnična pripadnost in državljanstvo sta dve ločeni zadevi, državljanstev imamo lahko več hkrati, etnično pripadnost pa le eno. Torej, Slovenci, pojdimo na Davčno upravo in uredimo vprašanje svoje nacionalne - etnične pripadnosti.

Uredništvo Slovenskega GLASILA

Sestanek SLOVENSKE ZVEZE, Malmö 26.nov.2011

Foto: Silvana Stopar, Augustina Budja

SIMON GREGORČIČ

Obletnica društva

Köping 1.10.2011

Dragi prijatelji, znanci ter dragi člani društva Simon Gregorčič v Köpingu! Skratka, vsi skupaj lepo pozdravljeni ter dobrodošli h branju poročila o Slovenskem srečanju, ki je bilo v Köpingu dne 1. oktobra leta 2011. Še enkrat si želim izreči ČESTITKE vsem zbranim, prav tako vsem tistim, ki niste bili prisotni na proslavitvi 40. obletnice društva Simon Gregorčič in Slovenskega srečanja s pokroviteljstvom SZ: sprejmite čestitke ob tako visoko doseženem jubileju! Želim še vrsto

let veselja, upanja ter uspeha v prihodnosti v tukajšnjem društvu Simon Gregorčič, prav tako želim še mnogo Slovenskih srečanj med nami rojakji tukaj na Švedskem.

Želel bi tudi omeniti, kako zelo smo pogrešali rojake, ki jih iz tega ali onega vzroka ni več med nami. Lepo bi bilo, če bi bili ta dan z nami še tisti člani društva, ki so ga ustanovili pred 40. leti. Naj omenim nekaj od teh članov, to so rajni gospodje Ivan Detiček, Albert Zupin, Jože Meglič in zagotovo še kdo. Žal, so razne hude bolezni prerano iztrgale te ljudi iz središča družinskega in tudi družabnega življenja, ki smo ga navajeni tukaj v Köpingu. Z veseljem pa v imenu vseh članov društva najlepše pozdravim gospoda **Franjota**

Breznika, kajti Franjo je bil med prvimi ustanovitelji društva in je pridno delaven in aktiven tudi danes. Gospod Franjo, tako kot sem že omenil na proslavi: sprejmite najlepše čestitke, tudi sedaj preko časopisa, ki ga imamo tukaj na Švedskem, naše »Slovensko Glasilo.«

Na kratko bi želel opisati moje občutke, kako je vse včasih bilo lepo, takrat je bila večja potreba in želja po slovenskih srečanjih, kar danes, žal ne velja v enaki meri, predvsem ko gre za drugo in tretjo generacijo, ki se je močno integrirala v švedsko društvo. Vemo, da število članov društva upada. Žal, čas je tisti, ki

prinese svoje, skratka - čas se spreminja in nam ne dopušča vsega, kar si želimo. Društva danes dobivajo čisto drugačno obliko dejavnosti, kot pa je to bilo pred leti. Dosti dela in skrbi se je vložilo v društvo, vedno z željo, da nekoč to prevzamejo naši mlajši rodovi, ter vodijo naprej po poteh ohranjanja slovenske besede in kulture. Dragi rojaki, dragi zbrani, o življenju društva bi lahko govoril še dolgo, pa se ne bi spuščal preveč globoko, predvsem zaradi časovne stiske. Želim si pa, da še naprej vztrajamo, da obdržimo vsaj nekaj slovenske besede, ter da ne pozabimo na naše korenine, od koder prihajamo, da se še trudimo naprej pri ohranjanju kulture in slovenskih navad tukaj na Švedskem.

Na kraju je potrebno izreči še besedico *HVALA!* Res, iskrena hvala vsem, ki ste si vzeli čas, in nas obiskali v tako velikem številu. S tako številnim obiskom ste nam dokazali, da naš trud ni bil zaman in da nas cenite in imate radi. Osebnostno sem bil zelo vesel in počaščen, kakor tudi vsi ostali člani našega društva za uspešno prireditev v Köpingu. Preko Slovenskega Glasila se želim zahvaliti vsem društvom in posameznikom za izrečene čestitke, za šopke in darila ob našem praznovanju 40. obletnice društva. Upam, da bo praznovanje ostalo v lepem spominu vsakomur, ki je bil prisoten na Slovenskem srečanju ta večer. Res je bilo s pripravami veliko dela in skrbi, vendar pa - roko na srce, bilo nam je lepo, ko smo videli vesele in zadovoljne obraze obiskovalcev v dvorani, kar je najlepše plačilo. Res tudi, da morda ni bilo dovolj časa, da bi spregovorili z vsemi posamezniki kakšno besedo, prosim pa, da nam tega ne vzamete za hudo, bomo poskušali popraviti ob drugi priložnosti. V lastnem imenu in v imenu vseh sodelujočih se še enkrat toplo zahvaljujem z besedo *HVALA!*

Novoletno voščilo

*Toplini vsa vrata naj božič in novoletno odpre,
Naj srečno obdobje za vas se začne,
Kje ste snežinke, rahle in sanjave,
Da posrebrite slavnostno in božično drevo*

*In sporočite praznične pozdrave,
Tja daleč in vse naokoli,
Prijatelj, glej novo leto je prišlo.
A leto prihodnje naj zdravja vam da,
Je želja nas vsakega.*

Dragi člani društva Simon Gregorčič v Köpingu, naj vam voščila sežejo srce, naj novi čas prinese vse, kar je staro leto zamudilo, naj bo srečno globko v
novem prihajajočem letu 2012! Zaželimo si sreče, zdravja, razumevanja, zadovoljstva in prijateljstva uspešno v
veliko, članom in prijateljem želimo prijetno praznovanje bližnjih božičnih praznikov. V mislih imamo pa tudi vse bolnike in vse tiste ki trpijo, ali pa so v kakšnih hudih stiskah. Naj božično voščilo tudi njim prinaša upanje, in tolažbo, obilo sreče in prijetnih doživetij. Tako kot vsako leto, se tudi letos želim najlepše zahvaliti upravnemu odboru za potrpljenje z menoj, za dobro opravljeno delo, posebno še v mesecu oktobru, kajti imeli smo dovolj dela in skrbi ob praznovanju 40. obletnice društva. Skrb in delo, ki smo ga vložili v naše društvo, nam je poplačano s prijetnimi spomini na doživeto slavlje. Vsem prisotnim članom društva, prav tako vsem prijateljem, ki so bili zbrani na praznovanju in Slovenskem srečanju v letu 2011,

hvala. Prav tako hvala vsem ostalim članom za ves trud in pomoč pri vseh delovnih organizacijah v društvu. Želimo in upamo, da si še v bodoče pomagamo z najboljšimi močmi drug drugemu, kolikor se to da.

*Piše
predsednik
društva
»Simon
Gregorčič«
Alojz Macuh;
Foto: Zvone
Podvinski*

Planika – Malmö, november 2011

Vse je približno tako kot po navadi. Pripravljamo se na jubilej, 35. obletnico Pevskega zbora Planika, kateri bo sicer aprila 2012 star 36 let, vendar proslave zaradi obilice drugih prireditvev minule jeseni nismo mogli izpeljati. V mislih imam predvsem Slovensko srečanje v Köpingu, katerega se zaradi drugih obveznosti in bolezni, žal nismo mogli udeležiti. Položaj se je izboljšal do 15. oktobra, ko se je večja skupina odpravila v Olofström, kjer so tega dne gostovali pevci PZ Vesna iz Križa pri Trstu. Na lepi prireditvi je nastopil tudi naš zbor Planika. To leto nam tako preostaneta le še Dedek Mraz – sobota, 10.dec. in Silvestrovanje, oboje v društvenih prostorih.

Levi del - prvi in drugi tenorji PZ Planika, kot smo jih bili vajeni doslej...

Od 01. oktobra 2011, je vse drugače. Tega dne je, star komaj 70 let, umrl **Franc Franseus**, ustanovni član SKD Planika - na fotografiji tretji z leve. Prvi sestanki pred ustanovitvijo leta 1973, so med drugim potekali tudi v njegovi družinski hiši. V društvu je vršil vsa odgovorna dela, velike so njegove zasluge pri obnovi društvenih prostorov v letih 2008 in 2009. Na pogrebni slovesnosti se je eden izmed govornikov od njega poslovil z besedami:

In memoriam – Franc Franseus

»Dolgost življenja našega je kratka je nekoč zapisal Prešeren. Morda ni tako kratka, je pa silno nepredvidljiva. Dokaz je na dlani. Mož, od katerega se danes poslavljamo, je še pred mesecem z nami veselo prepeval in bil poln načrtov. Pri našem zboru je deloval polnih 35 let. Zavedal se je svojih sposobnosti, zavedal se je tudi svojih omejitev. V njem ni bilo niti kanca domišljavosti ali napuha. To so vrline, s katerimi si je pridobil naklonjenost vseh, ki smo ga poznali. Če dodamo še, da je bil mojster svojega poklica, pripravljen pomagati vsakomur ki je pomoč potreboval, dobimo podobo zelo simpatičnega in priljubljenega človeka. Poleg vsega tega, je bil tudi navdušen in dober pevec. Njegov tenor nam bo morda uspelo nadomestiti, težje, ali celo nemogoče, ga bo nadomestiti kot prijatelja. Slava njegovemu pomenu!«

Jof

Malo kar tako, malo pa zares

V Sloveniji so po odstopu več ministrov in pričakovanem razpadu Pahorjeve vlade, razpisane izredne volitve. Kdo bo zmagovalec je nemogoče napovedati. Pred časom bi rekli kar SDS in Janez Janša. To ni več tako gotovo, nastajajo nove konstelacije in liste, sklepajo se nova prijateljstva. Nenavadno mnogo Slovencev se čuti poklicanih voditi Slovenijo. Eden izmed njih je tudi ljubljanski župan Zoran Jankovič, kateri je dolgo zavračal vse špekulacije v zvezi s kandidaturo, vendar je obrnil ploščo, ko je opazil, da uživa precejšnjo podporo državljanov. Od glasovanj utrujeni slovenski volivci bodo rekli svoje 04. decembra 2011.

Vsi, ki uporabljate Google ste gotovo opazili, da je s tem programom mogoče tudi prevajati. Ne le posameznih besed, marveč tudi cela besedila. Kako se Googlu posreči slednje, se lahko prepričate iz naslednjega. Originalno besedilo slov. časopis:

Doma je imel malo orožarno. Novomeški kriminalisti so v sodelovanju s policisti Policijske postaje Črnomelj opravili hišno preiskavo pri 35-letnem moškem iz okolice Črnomlja. Našli so avtomatsko puško, pištolo, pet nabojnikov, 145 nabojev in 88 pirotehničnih izdelkov. Orožje in strelivo, za kateri moški nima ustreznih dovoljenj, so zasegli. Po zaključenem postopku bodo zoper 35-letnika ustrezno ukrepali.

Googlov prevod se glasi: **Hem hade liten arsenal. Novo Mesto kriminella, i samarbete med polisen genomförde polisen hus i Crnomelj undersökning av 35-årig man i närheten av Crnomelj . De fann en automatiskt gevär, pistol, fem nabojnikov , 145 patroner och 88 fyrverkerier. Vapen och ammunition där kvinnor har de relevanta licenser har beslagtogs. Efter genomförandet av rättegången mot den 35-åriga handla därefter.**

Dokaj originalno. Če moški nima ustreznega dovoljenja, ga mora po Googlu zagotovo imeti ženska.

Jurij Vodovnik, pohorski igralec, pesnik in pripovednik

Vodovnik se je rodil leta 1791 v pohorski vasi Skomarje, kjer je 67 let kasneje leta 1858, tudi umrl. Bil je sodobnik Prešerna, vendar ga v svojih zapiskih nikjer ne omenja. Zdi se, da drug za drugega nista nikoli slišala. Nič čudnega: Prešeren je študiral na Dunaju in kasneje deloval v Ljubljani, Vodovnik je bil čisti samouk in ni nikoli prišel dalje kot do Celja, vendar so njegove pesmi in pripovedi nekaj čisto posebnega. Sežejo globoko v dušo, človek ob prebiranju podoživlja ljudi in kraje, ki jih opisuje. Poznal pa je Antona Martina Slomška, kasnejšega škofa, kateri je takrat služboval v bližnjem kraju. Le ta je včasih Vodovniku kaj popravil, predvsem pa ga je učil krščanskih kreposti, kar se v njegovih delih tudi opazi. Nikjer ni mogoče zaslediti kakšne kletvice ali opolzlosti, kar je za pisce njegovega kova prava redkost. V naslednjih izdajah Slovenskega Glasila se bomo z njim bolje seznanili. Prebrali boste lahko več njegovih pesmi in pripovedi. Njegova življenjska zgodba je zanimiva. Vsi tisti ki ne poznajo Pohorja, pa se bodo ob branju počutili kot doma.

OBILO DOGODKOV IN KULTURNIH PRIREDITEV V OLOFSTRÖMU

Zadnje četrletje se je v Olofströmu in okolici dogajalo veliko stvari, ki so nosile obeležje slovenske besede in pesmi, slovenske razstave in koncertov, vse to je bilo posvečeno 20. obletnici samostojnosti Slovenije. Priznati moramo, da je kulturno in družabno življenje društva zaživel v drugačni luči po letu 1991, saj smo takrat vsi Slovenci na področju olofströmskega društva združili svoje moči. Od takrat je minilo 20 let, bolj ali manj uspešnih toda kulturna dejavnost društva se je povečala v neverjetnem obsegu. Čeprav nas je bolezen večkrat priklenila na posteljo in se je precej naših članov preselilo na drugi svet smo v olofströmski občini poznani kot mogočno društvo, ki svojo dejavnost, slovenske pevske zборе in folklorne skupine skoraj vsako leto predstavi tudi švedskemu občinstvu.

Da ne bi ta uvod bil predolg, je naša največja želja ta, da bi tako ostalo tudi v bodoče, zato ker zaupamo v pomoč naših članov in v sposobnost odbora za organizacijo kulturnih prireditev.

PIKNIK IN SREČANJE V BARNAKÄLLA

Piknik in srečanje vseh generacij je bilo tako kot vedno zadnjo soboto v avgustu, na prehodu iz poznega poletja v jesen. Čeprav me zaradi zadnje operacije kožnega raka ni bilo zraven pa je bil piknik uspešno izveden. Upravni odbor je dobro opravil svoje delo. Meso na ražnju, krompir, kava in pecivo, dobra družba ter sladko in zapeljivo vino, kot je rekla Štefka; vse to je spravilo ljudi v dobro voljo, da se nobenemu ni mudilo domov.

Ja lahko povemo, da brez naših muzikantov ne bi bilo tako, kajti Viktor in Libero rada raztegneta frajtonarici. Vsak na svoj način, toda v veselje vseh navzočih. V poslušalcih Viktor vedno prebudi veselje po slovenskem petju, njegovo veselje zmeraj preide na vse prisotne. Bog daj našim muzikantom še veliko zdravja, mi pa bomo prepevali in se z njimi veselili.

Prav tako smo bili tudi veseli obiska iz Landskrone in Malmöja. Hvala vam, ker nas obiščete, da skupaj obujamo stare spomine in si skupaj želimo lepe bodočnosti.

SLOVENSKA SLIKARSKO- FOTOGRAFSKA UMETNIŠKA RAZSTAVA

V kulturni hiši Längan v Olofströmu je od 17 – 25. septembra potekala umetniška razstava 5 slovenskih umetnikov, članov KD Slovenija iz Olofströma. Tri umetnice: Dušanka Kelečinji, Silvana Stopar in Zinka Karlsson- Gselman so iz druge generacije Slovencev na Švedskem. Nada Žigon in znani fotograf Karlo Pesjak pa sta iz prve generacije.

Predstavili so 70 del, od tega je bilo 8 fotografij iz severa- Laplanda. Slikarska dela so bila narejena v olju in v akrilu. Motivi so bili: predstavitev narave v Sloveniji in na Švedskem, predstavitev stvari v vsakdanjem življenju prav tako pa je bilo tudi 10 zelo abstraktnih slik. Nada Žigon je predstavila tudi zanimive umetniške izdelke iz stekla. Umetnice druge generacije združuje tudi to, da so se že udeležile likovne kolonije v Mostu na Soči, ki jo vsako leto organizira Slovenska izseljenska matica.

Že prve dni si je razstavo ogledalo več kot 200 švedskih obiskovalcev, obisk je bil velik vse do konca razstave. O tem dogodku so tudi pisali švedski lokalni časopisi, uspeh te razstave pa je še bolj pomemben, ker je bila posvečena 20 obletnici osamosvojitve Slovenije. V Olofströmu že od leta 2005 uspešno deluje likovna sekcija, Dušanka in Silvana pa že več kot desetletje obiskujeta večerno likovno šolo vsaka v svoji občini, zato tudi uspešno sodelujeta v našem krožku.

Po uspešni otvoritvi je bila v društvenih prostorih primerna zakuska za člane in umetnike. Upamo, da bomo naslednje leto nadaljevali tradicijo slovenskih razstav v Olofströmu.

KONCERTI MOPZ VESNA IZ KRIŽA PRI TRSTU

V juniju 2010 sem bil gost na koncertu moškega pevskega zbora Vesna pri Trstu in očaralo me je njihovo petje, prav tako pa tudi njihovo pevsko druženje po koncertu. No beseda je dala besedo in v sredini oktobra smo jih kar tri dni gostili v Olofströmu. Pripeljali so se z letalom iz Benetk v Skavsta pri Nyköpingu, kjer so si sposodili 4 šestsedežna vozila, s katerimi so se odpeljali proti glavnemu mestu Švedske. V četrtek so si ogledali "severne Benetke", njihov vodič je bil Martin Gregorc, ki jim je razkazal večje znamenitosti Stockholma.

V petek dopoldne so se odpeljali proti Olofströmu. Vesel sem bil da sem spet srečal znance iz zamejskega Krasa: dirigenta Radota Miliča, mojega šoferja športnega BMV-a Miloša Miliča in predsednika pevskega zbora Vesna Nika Sirka. Takoj po nastanitvi v bungalovih našega člana Mirana smo se zbrali na skupni večerji v društvenih prostorih in se pogovarjali ter prepevali pozno v noč. Takoj smo našli skupno besedo, posebej pa so bili zadovoljni z večerjo in žlahtnim vinom s katerim smo jih gostili. V soboto dopoldne so si ogledali centralne dele Olofströma.

PRVI KONCERT V MESTNI KNJIŽNICI

S kulturnim sekretarjem olofströmske občine smo se dogovorili da bomo priredili koncert tudi za švedske poslušalce. Točno ob dvanajstih se je precej ljudi zbralo v mestni knjižnici, kjer nas je pričakala občinska šefinja za kulturo. Po mojem govoru in predstavitvi društva in gostujočega pevskega zbora se je začel koncert, ki je trajal okoli 45 minut. Zbor je vodil zborovodja Rado Milič. Peli so v slovenskem jeziku, čeprav je v oglasih v lokalnih časopisih pisalo da bo nastopal pevski zbor iz Italije. Poslušalci so jih nagradili z gromkim aplavzom, na željo občinstva pa so zapeli še slovensko himno oziroma celo Zdravljico. Od olofströmske občine so dobili posebna darila, na katerih je bilo obeležje Nobelovega nagrajenca iz Olofströma Harryja Martinssona.

VEČERNI KONCERT V FOLKETS HUSU

Po kosilu so gostje obiskali trgovine, nekateri so izrazili željo da si ogledajo jezero, za druge znamenitosti ni bilo dosti časa, saj je že ob sedmih začel naslednji koncert v veliki dvorani Folkets husa v Olofströmu. Ob pol sedmih se je dvorana že začela polniti. Po govoru in dobrodošlici predsednika društva je začel koncert. V prvem delu so zapeli 9 pesmi. Ker smo mislili začeti novo tradicijo oktobrskega koncerta v Olofströmu smo iz Malmöja povabili tudi pevski zbor Planika. Pred začetkom koncerta smo z minuto molka počastili našega prijatelja in dosedanjega pevca iz Planike pok. Franca Franseusa, ki ga ni med nami že od 1.

oktobra. Nikdar ne bomo pozabili njegove prijateljske pomoči in njegove prijazne besede, kar smo tudi povedali. Z minuto molka smo se poklonili njegovemu spominu.

Pevski zbor Planike se je predstavil z venčkom lepih slovenskih pesmi. V zahvalo smo jim podelili pismena priznanja.

V drugem delu koncerta gostov iz Trsta so nam prikazali del njihovih pesmi iz Krasa, staro italijansko pesem o vlakcu ter nekaj dalmatinskih pesmi. Koncert so izvedli zelo uspešno in kvalitetno, za kar so jih naši poslušalci nagradili z dolgim aplavzom. Na koncu so morali zapeti še eno slovensko pesem na željo navdušenega občinstva.

Nagradili smo jih z diplomami in darili, ročnimi deli švedskih ročnih del. V imenu društva Vesna pa so našemu društvu podarili težko umetnino iz kamna, ki je predstavljal relief Krasa od Zgonika do Križa, ki je ob Jadranskem morju.

Nato pa je začela veselica na kateri so igrali naši gosti: harmonika, klavir, trobenta in 2 kitari je bilo zadosti, da smo lahko veselo zaplesali. Ko pa je na oder še stopil Viktor Semprimožnik s svojo harmoniko in zaigral z gosti, takrat ni hotelo biti konec rajanja in radosti. Pripravljalni odbor za koncerte se je dobro odrezal, prav tako pa je bila dobra večerja, ki so jo servirale naše pridne članice. Ne smemo pozabiti niti dobrega peciva in ostalih dobrot.

Kasneje smo umetnikom, ki so razstavljali na septembrski umetniški razstavi podelili priložnostna priznanja.

OBISK GOSTOV IZ TRSTA V KALLINGE

V nedeljo dopoldne so se pripeljali pevci iz Križa pri Trstu v Kallinge, kjer sta jih srčno sprejela Ciril in Silvana Stopar. Po ogledu vrta, hiše in garaže, kjer je bil parkiran težki Honda motor, ki jih je precej zanimal. Povedal sem jim, da sem ga letos zaradi bolezni le redko uporabljal, ker ima skoraj 300 kg. Toda upamo da se bova naslednje leto spet popeljala s Silvano z motorjem v Olofström ali v Växjö.

Nato smo stopili v hišo, kjer smo jih pogostili s slivovko, viskijem, pecivom in kavico. Po pogovoru smo se skupno slikali pred garažo skupno s slovensko zastavo in našim pirenejskim psom Jannikom.

Odpeljali so se proti Karlskroni in Kalmarju, kjer so si ogledali še en zanimiv muzej. Pred odhodom smo si obljubljali da se naslednje leto srečamo pri njih v Križu (Santa Croce) in v Zgoniku, (Sgonico). »Če bog da!«

ŽALOSTNA NOVICA

V 88 letu starosti je 28. oktobra v Vislandi umrla Katarina (Katica) Knez. Leta 2006 se je Katica po smrti moža Ferdinanda preselila iz okolice Näsuma v Vislando.

Pokojne Katice se spominjamo na ta način, ker je pri njih prenočeval slovenski duhovnik, ki je prihajal v Olofström. Po sv. maši pa ga je zmeraj povabila na kosilo. Prav tako ni odrekla pomoči slovenskemu društvu pri pripravi hrane, ko je to bilo potrebno pred okroli 30 let nazaj. Katica je prišla na Švedsko iz Slovenije 3. marca 1964. Rojena je bila v G. Bristova, dekliški priimek je imela Požar.

Od pok. Katice smo se poslovili pri pogrebni maši v katoliški cerkvi v Bromölli 9. novembra. Bilo nas je okoli dvajset, ki smo jo pospremili na zadnjo pot. Društvo je iz pogrebne fonda kupilo venec z rožami in tako počastilo pokojno Katico. Ker pok. Katica ni imela sorodnikov na Švedskem, je družina Benčina iz Vislande poskrbela za pogreb in vse ostalo. Po pogrebu smo se v posebni sobi hotela v Bromölli spominjali pokojnice.

Fotografije KONCERTI V OLOFSTRÖMU: 1. Ciril se zahvaljuje zborovodji Radotu Milicu za odlicen koncert

- 2. Koncert MoPZ Vesna za svedsko občinstvo
- 3. Koncert v Folkets hus v Olofströmu
- 4. MoPZ Vesna pri

- Cirilu in Silvani
- 5. Muzikanti so nas vabili na ples
- 6. Pevski zbor po večerji v prostorih Slovenije
- 7. Poslušalci koncerta v olofströmski knjižnici

- 8. Slovenska muzika je odmevala v društvenih prostorih
- 9. Predstavil se je tudi pevski zbor Planike iz

Malmöja
10.
Poslušalci v dvorani

Razstava v Längan: 1. Začetek razstave

2. Umetniki na razstavi v Olofströmu

3. Organizator in udeleženci razstave pred hišo kulture

Piknik v Barnakälla: 1. Ali ne bi zapeli tisto lepo...

2. Barnakälla, Libero je raztegnil harmoniko

3. Ida, Dušanka in Silvana pod slovensko zastavo

4. Kdaj bom jaz dobil kosilo

5. Ko Viktor zaigra, vsak zapleše

6. Nekateri so hoteli balinati po travi

7. Zvonko skupaj z organizatorji piknika

KÖPING: Obisk članov

društva »Slovenija«,

Olofström: 1. Viktor

Semprimožnik je raztegnil svoj meh v avtobusu

1. Clani Slovenije iz Olofströma na poti v Köping
2. Prvi gosti v dvorani Foklorna skupina v gorenjskih
3. Gosti v dvorani
4. Nastop Viktorja Semprimoznika
5. Nastop Jozeta Zupancica
6. Lojze s hčerko
7. ga. Metoda Mikuz iz veleposlanstva RS v Stockholmu pozdravlja prisotne
8. g. Zvone Podvinski in Alojz Macuh
9. Folklorna skupina Jurij Vodovnik, Skomarje
10. Ciril Stopar in Lojze Macuh
11. Nekateri plesjo, drugi pa poslušajo
12. Ansambel Glas

Foto:

**M.
Ciril
Stopar**

PLAN DRUŠTVENEGA DELA 2011-12

10. decembra, miklavževanje.

29. Januarja 2012: slovenska maša ob 11 uri v Olofströmu

10. marca: Dan žena in občni zbor v društvenih prostorih v Olofströmu.

Od januarja – junija, krožek likovne sekcije 3 nedelje v mesecu. Vabimo zainteresirane. Od 14–18.00 ure.

Društveni prostori bodo odprti, ko ima likovna sekcija krožek, to je v nedeljah od 15.00 ure naprej, (trikrat mesečno)

Ciril M. Stopar

KD Slovenija, Olofström

Blekinge Läns Tidning

Kulturförening ställer ut i Längan

OLOFSTRÖM

För andra året i rad arrangerar kulturföreningen Slovenija en utställning i Längan i Olofström.

– Vi hoppas att det här ska bli en tradition, säger föreningens ordförande Ciril M. Stopar.

I dag är det vernissage för utställningen, som ska visas under två helger.

De som ställer ut är Dusanka Kelecinič, Olofström, Silvana Stopar, Kallinge, Karlo Pesjak, Hässelholm, Nada Zigon, Näsum, och Zinka Karlsson, Rottne.

Föreningen är med sina 260 medlemmar den största slovenska föreningen i Sverige.

70 verk i olika former

I Olofström har de en lokal där de fem konstnärerna brukar träffas så ofta de kan.

Det brukar bli två, tre gånger i månaden, säger Dusanka Kelecinič.

På utställningen visas ett 70-tal verk. Det är främst målningar i olja

och akryl, men också fotografier.

För de sistnämnda svarar Karlo Pesjak, medlem av Naturfotograferna, men också en flitig föredragsställare runt om i Sverige, bland annat i Olofströms kommun.

Vill skapa tradition

Första gången de ställde ut tillsammans var på IF Metalldagen förra året.

Genom årets utställning hoppas de ha skapat en tradition.

– Vi kommer gärna tillbaka om det finns möjlighet, säger Dusanka Kelecinič. Vi har redan funderat på att i så fall ha ett tema av något slag.

Kulturföreningen arrangerar en mängd olika aktiviteter varje år.

Den 16 oktober får man i Olofström besök av en kör från Trieste med 26 medlemmar.

– De kommer att framträda på dagen i Polkets Hus entré och sedan ska vi ha en fest på kvällen, säger Ciril M. Stopar. Samma dag framträder också en kör från Malmö.

Carina Lodge

Foto: CARINA LODGE

STÄLLER UT. Dusanka Kelecinič, Nada Zigon, Karlo Pesjak och Silvana Stopar har i dag vernissage på sin utställning i Längan. På bilden saknas Zinka Karlsson.

INBJUDAN
KOMPT FOTOUTSTÄLLNING
Längan, Holje Park Olofström
5 konstnärer:
Olja och akryl
samt naturfotografier
Vernissage lö 17/9
14.30-16.00
Öppet 18/9, 24/9, 25/9 10-16
År:
Kulturföreningen Slovenija,
ABF Blekinge, Rep. Slovenija

LÖRDAG

17 SEPTEMBER 2011

NR 218 VECKA 37 PRIS: 15 KR

KALENDERN

Utställning: 17/9, Vernissage - konst och foto utställning 14.30-16.00. Konstnärer: sjuer utställning: olja och akryl, samt naturfotografier. Övriga öppettider: sö 18/9 och löar 24/9, 25/9 kl 10-16. Plats: Holje Park.

Kar ne morem verjeti, da smo že v novembru, zunaj megla, rahlo prši in dokaj visoke temperature za ta čas. Seveda je prijetno, če še kak dan posije sonce. Na vrtovih smo pospravili zelenjavo in solato, rože v lončkih tudi, le čebulice begonij še čakajo v lončkih, da se rože posušijo in čebulice hranijo preko zime za naslednje leto. Včasih uspe, če jih hranimo bolj na hladno v žagovino, velikokrat so pa suhe.

Jesensko delo društva je bilo nekako na spanju, veliko od članov in odbora so si privoščili dolg dopust in so uživali ob lepem toplem vremenu v Sloveniji. Postali smo nekaki zapečniki, da smo kar najraje doma na toplem in pozabimo na okolje kot, da se nič ne dogaja. Vsakič prosimo za želje, kaj naj naredimo za člane in na žalost nobenih želja in obljub. Če se snidemo po maši v lepo prenovljeni Astidsalen znamo poklepetati tudi zapeti, takrat je zabavno. Ponovno priti na kakšno srečanje z prosto vsebino, pa ni časa. *Kaj boste delali doma, čas in leta grejo in dokler smo zdravi moramo izkoristiti, da najdemo za srečanje s prijatelji, morda sprehod ali podobno.*

1. oktobra smo se z avtobusom odpeljali v Köping, kjer je tamkajšnje društvo proslavljalo 40 let delovanja in 20. srečanje Slovencev Slovenske zveze. V avtobusu smo imeli nekaj več tretje generacije in Simon je pokazal, da mu je pri srcu atejeva harmonika, saj nam je pokazal kaj se je naučil. Le tako naprej, saj imaš dobrega in nadarjenega učitelja. Seveda smo se ustavili za kavo tam kjer je bilo napisano »godis«. Mladi so kar hitro napolnili vrečke z raznimi dobrotami, saj je bila sobota. No, tudi mi odrasli smo izbirali in se posladkali saj smo imeli na voljo 600 različnih sort. Pogovor, klepet in Jože je na harmoniki izvabil melodije in smo radi zapeli. V Köpingu so nas lepo sprejeli, predsednik Lojze nas je objel in stisnil roko in dobrodošlica z aperitivom se je prilegel. V dvorani lepo okrašeni z zastavami, s cvetjem. Kulturni program je bil kratek in jedrnat, prav tako pozdravi in plesi folklorne skupine Jurij Vodovnik iz Skomarje. Naše društvo je zastopal v programu Jože, ki je zaigral nekaj Slakovih melodij. Dobra večerja in domača kapljica, glasba ansambla »Glas« sta napolnila plesišče in vsi so lahko prišli na svoj račun. Taka srečanja so prijetna, saj srečamo stare znance in prijatelje s cele Švedske in pozdravi in objemi so dokaz, da so taka srečanja res potrebna, saj nekaj znancev smo pogrešali. Pri loteriji tokrat Göteborg ni imel veliko sreče, pa kaj zato, saj smo zadovoljni odšli iz Köpinga proti domu. Hvala vam, člani društva Simon Gregorčič za ta lep jubilej in še veliko dobre volje in ljubezni do slovenske besede, ki jo ohranjate in prenašate na naslednjo generacijo. Šofer Vasko nas je kot vedno varno odpeljal domov, saj kar hitro je v avtobusu utihnila govorica in smo malo zadremali. Za člane je bil avtobus zastonj, nečlani pa so plačali. Zato se sprašujem, zakaj ne plačate članarine, dobite domov »Naše Glasilo« in na društvenih izletih in veselicah imate popust.

Za naslednjo leto, konec septembra bi radi pripravili izlet v Švico. Povabilo je prišlo od gostov, ki so bili pri nas za Binkošti in so bili z nami v Vadsteni. Po vsej verjetnosti pridejo spet drugo leto. Ker moramo vedeti, koliko je zainteresiranih, da bi šli, se prijavite, več nas bo nižja bo cena. Morda bo tako kot so gostje naredili, z vlakom do Kopenhagna in nato s kombiji v Göteborg. Ker je cena avtobusa kar visoka, bi morda tudi mi z vlakom, z letalom in si sposodimo avtobus za prevoz po Švici. Prav gotovo, bi nam oni pomagali z nasveti za prenočišče in hrano, samo moramo izvedeti koliko je zainteresiranih. Pokličite koga od

članov v Upravnem Odboru, še boljše pa, če pridete na Občni zbor (pošta pride) in se pogovorimo.

V spomin Lojzetu Slaku! 29. septembra se je po kratki bolezni poslovil kralj harmonike Lojze Slak. Pred 17 leti je bil na obisku z svojim ansamblom na Švedskem. Spomladi v Malmö, ker je društvo praznovalo obletnico. Sama moram priznati, da so to bili moji najljubši muzikanti in dobro se spomnim leta 1964, ko so zmagali na tekmovanju za najboljšo skladbo. Takrat je bil trio Lojzeta Slaka in Fantje iz Praprotna. Kasneje so skupaj igrali in prepevali in gostili vse države, kjer se nahajajo Slovenci. Njihova glasba in vsebina njihovih melodij je res nekaj posebnega. Takrat sem izkoristila priliko in posnetki z Lojzetom in še s celim ansamblom, so mi v drag in cenjen spomin. Lojzetove skladbe bodo ostale nepozabne in vsem naslednjim generacijam v spodbudo.

Še nekaj jubilaritov je ostalo za zadnje mesece leta:

November Marijo Perovič 70 let

December Ivanka Čok

65 let

Jože Benigar 65 let

Ivan Cesar 70 let

Ivan Mlinarič 70 let

So praznični dnevi in trenutki polne sreče in

miline,
ko radostne oči zapremo
in si tiho zaželimo,
da nikoli ne mine.
Uživajte jih v polni meri,
saj bodo prehitro spet za
vami.

Tudi vino je bilo ljudem
ustvarjeno v veselje.

Radost srca in veselost je vino,
če se ob pravem času zmerno pije.

*Naše čestitke in lepe želje ob
vaših jubilejih; NAZDRAVJE!*

Marija Kolar

Miklavževanje v Göteborgu: Sv. Miklavž je obiskal in obdaril otroke v Göteborgu v petek 2. decembra zvečer, ko so starši že bili prosti dela. Tudi stari starši so spremljali nekatere malčke, ki so se razveselili obdaritve sv. Miklavža. Po obdaritvi pa so se vsi skupaj zadržali ob kavi in pecivu ter v prijetnem pogovoru, kakor tudi otroci, ki so se veselo igrali. Hvala Sv. Miklavžu, ki je obiskal slovenske otroke v Göteborgu. Hvala tudi dobrim in skrbnim mamam Katarini in Sigrid, ki sta poskrbeli za prijetno vzdušje po srečanju otrok s Sv. Miklavžem. Hvala, dragi starši za vso pomoč in podporo, da se je tudi

v majhni skupnosti slovenskih otrok zgodil Sv. Miklavž. Pa ne samo on, saj so ga na poti spremljali celo angeli,

ki so mu pomagali deliti darove, ki jih je pripravil za pridne otroke. Foto: Miklavževanje; družine Lomšek, Tomažič in Ratajc

vaš Zvone Podvinski

Na dopustu

1.Sv. Višarje; 2.3.Kopališče BIOTERME Mala Nedelja

Veselo razpoloženje na avtobusu na poti v Köping, dne 1. oktobra 2011

Prispevek poslala:
Marija Perovič
Göteborg

Jesenski dogodki

Obiskali smo svečani dogodek – trgatav pri sv. Ani v Halozah; »Šivalni krožek« v Landskroni in v Helsingborgu; Obisk v Hamburgu; Praznovanje roj. dne v Landskroni;

Tudi letošnja jesen je bila pestra, mnogi smo potovali v Slovenijo ali kam drugam, mnogi pa tudi ostali na Švedskem. Fotografije so odličen zapis dogodkov, zato jih pri nas pridno uporabljamo, da se lepih trenutkov potem lažje spominjamo.

V zvezi z rezultatom letošnjih volitev še nekaj lastnih razmišljanj:

Slovenija in delitev na leve - desne poteka izključno glede na odnos do vloge komunizma v obdobju od 2. svetovne vojne do danes. Tistim, ki sami sebe deklarirajo za leve, je uspelo - skozi medije, šolstvo, gospodarstvo in druge podsisteme, ki jih še vedno obvladujejo - v glave ljudi vcepiti model, da so desni vsi tisti, ki obsojajo bivši komunistični sistem kot nedemokratičen. Prefinjeno jim je uspelo v glavah ljudi narediti enačaj med desno = nazadnjaško in desno = domobranstvo, kar pa je demagogija prve vrste in največja ideološka prevara v novodobni Sloveniji. Če odmislimo ločnico levo - desno v zvezi z zgoraj napisanim, ugotovimo, da deklarirani levičarji v Sloveniji sploh niso levičarji, ampak ultra desni liberalci, ker predsedniki večine levih strank po nobenih socioloških ali politoloških standardih ne morejo biti levičarji. Vsi ti dediči bivšega nedemokratičnega sistema imajo

samo eno skupno točko: ščitijo svoje privilegije, ki jim jih obvladovanje družbenih podsistemov prinaša. Poenotenje pod krinko leve opcije jim zagotavlja neizmerno moč, ki jo tako in drugače ves čas demonstrirajo v družbi. Upati je, da Slovenci, nagnjeni k naivnosti ne bodo še naprej videvali v levici dobrih, v desnici pa slabih... .

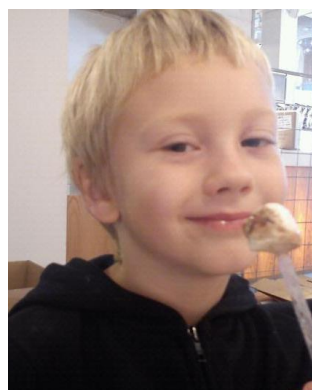
Bodočemu predsedniku slovenske vlade, pa naj bo to levo ali desno usmerjeni mandatar, voščimo obilo uspehov pri vodenju države!

Sept. Prvi kostanji v Kuršincih

Okt. Gabrijela Karlin praznuje svoj rojstni dan

Takole smo v sliki in podobi predstavili naše dogodke in srečanja v jesenskih mesecih v Sloveniji, pa tudi na Švedskem. Bili smo na obiskih, imeli smo priložnostne obiske in tako so meseci potekli. Že smo tudi pred božičnimi in novoletnimi prazniki. Vsem članom in prijateljem, rojakom doma in po svetu – želimo vesel BOŽIČ in srečno NOVO LETO 2012. Naj vas zdravje služi!

Alla våra medlemmar och vänner önskar vi EN RIKTIG GOD JUL OCH ETT GOTT NYTT ÅR! Må hälsan och välgång följa er på vägen.

Dopisujte v slovensko GLASILO!

Augustina Budja

Otvoritev slovenskega Kulturnega tedna v Stockholmu in razstave del slovenskih umetnikov v prostorih »Kulturfyren« dne 22. oktobra 2011

V prostorih »Kulturfyren« v Stockholmu je v soboto, 22. oktobra 2011, potekala otvoritev slovenskega Kulturnega tedna ter razstave del priznanih slovenskih slikarjev in grafikov ter, v okviru mednarodnega sodelovanja Slovenije, tudi izbranih japonskih umetnikov.

1. Pozdravni nagovor predsednice Društva gospe Gillgren
2. Nagovor vodje veleposlaništva mag. Mikuž
3. Strokovno vodstvo po razstavi
4. Petje slovenske pesmi – Danni Stražar in Martin Gregorc

Kulturni teden, pripravljen s strani stockholmskega Društva švedsko-slovenskega prijateljstva ob praznovanju 20. obletnice samostojnosti Republike Slovenije, poteka od 22. do 30. oktobra 2011 ter poleg navedene razstave obsega tudi projekcije slovenskih filmov, aktivnosti za otroke, predavanja in predstavitve ter koncert zborovskega petja.

Program Kulturnega tedna, predstavitev sodelujočih umetnikov in druge informacije so dostopne na spletni strani [Društva švedsko-slovenskega prijateljstva](#) (v švedskem in angleškem jeziku).

Goste otvoritve Kulturnega tedna ter razstave sta nagovorili predsednica Društva švedsko-slovenskega prijateljstva iz Stockholma gospa Stanislava Gillgren ter vodja Veleposlaništva Republike Slovenije v Stockholmu mag. Metoda Mikuž. Zbranim se je Slovenija poleg nudenja

okusne slovenske hrane in pijače predstavila tudi s slovensko glasbo, ko sta nekaj pesmi zapela in zaigrala Martin Gregorc in Danni Stražar. Vir: D.S. Facebook 24. 10.2011

Reformacija: O jezikovni dediščini in odnosu do sočloveka

Praznujemo dan reformacije, 31. oktober 2011 Ljubljana - MMC RTV SLO

Z "moji lubi Slovenci," je Primož Trubar, začetnik slovenske knjižne besede, v svojih delih nagovarjal "svoje ljudi" in jih tako prvič združil pod pojmom Slovenec.

Slovenstvo, slovenski knjižni jezik in prve knjige, tiskane v slovenskem jeziku, so nedeljivo povezane z reformacijo, verskim, kulturnim in političnim gibanjem, katerega cilj je bila prenova Cerkev. Za začetnika velja nemški duhovnik Martin Luter, ki naj bi 31. oktobra 1517 na vrata cerkve v Wittenbergu v Nemčiji obesil 95 tez o prenovi Cerkev in tako opozoril na krizo v njej. S tem se je začelo reformno gibanje, ki je privedlo do notranje preureditve Katoliške cerkve in do nastanka novih Cerkev. Ali je Luter svoje teze res nabil ali dal nabiti na vrata cerkve ali ne, si zgodovinarji niso edini. Znana pa je vsebina tez, ki govorijo predvsem o odpustkih in z njimi povezanih zlorabah, Luter pa je zapisal tudi nekaj očitkov, uperjenih proti ravnanju (takratnega)papeža. Teze so bile napisane v latinščini in naj bi bile namenjene predvsem razpravi v akademskih (cerkvenih) krogih, saj, kot je za MMC pred leti pojasnila zgodovinarica Lilijana Žnidaršič Golec, Luter na začetku ni nameraval opozarjati na krizo Cerkev kot take. Vendar pa so teze naletele na širok odmev, bile kmalu prevedene v nemščino in se s pomočjo tiska hitro razširile.

Največji je Trubar ...

V Sloveniji velja za glavno osebo reformacije Primož Trubar, človek, ki je "odgovoren" za prvo tiskano knjigo v slovenskem jeziku. Trubar je leta 1550 izdal Katekizem, prvo knjigo v slovenskem jeziku in sploh prvo slovensko tiskano knjigo. Ker se je zavedal, da je treba Slovence tudi "naučiti brati", je Katekizmu dodal še Abecednik. Trubar se je pri pisanju v slovenščini oprl na govore osrednjega slovenskega prostora, kar kaže, da je poznal razlike v govorici v različnih delih ozemlja, kjer so takrat živeli Slovenci. Bil je plodovit avtor, saj je napisal več kot 25 del, kar predstavlja polovico vseh knjig, ki so jih napisali slovenski protestantski pisci.

... ob boku z Dalmatinom in Bohoričem

Pomembna in včasih neupravičeno zapostavljena pisca iz obdobja reformacije sta tudi Jurij Dalmatin in Adam Bohorič. Dalmatinov prevod Biblije (natisnjen leta 1584 v Wittenbergu) je po mnenju številnih strokovnjakov morda najpomembnejše delo slovenskega protestantizma, med reformacijo pa je nastala tudi prva slovenska slovnica Zimske urice (Arcticae horulae) Adama Bohoriča s slovenskim črkopisom, bohoričico.

"Zavezani k delovanju v poštenem odnosu do Stvarnika in soljudi"

Medtem ko je praznik reformacije za večino Slovencev predvsem dan premisleka o slovenski jezikovni dediščini in dediščini protestantizma ter njegovih vrednot, med katerimi so v ospredju strpnost in solidarnost, je za okoli 18 tisoč vernikov slovenske Evangeličanske cerkve to tudi dan, ko se "slavijo"dejanja Trubarja, Lutra in drugih reformatorjev, ter dan, kot so zapisali na spletni strani, "ki nam iz preteklosti marsikaj sporoča v sedanost in trka na našo osebno vest ter odgovornost." Škof Geza Erniša pa je za MMC med drugim dejal, da "praznik z vso svojo vsebino vabi k poštenosti, pridnosti in delavnosti, kar je ne nazadnje pomemben segment protestantske etike, ki nas zavezuje k temu, da ljudje svoje delo opravljamo svoje delo v resnično poštenem odnosu do Stvarnika, do transcendence in do soljudi."

Evangeličanska cerkev augsburške veroizpovedi na Slovenskem deluje v 13 cerkvenih občinah, njeni začetki pa segajo v 16. stoletje. V dobi protireformacije je bila zatirana in se je ohranila le na vzhodu, ki je bil pod madžarsko upravo. Tam sta obstali dve cerkveni občini: Šurd in Nemešča. Evangeličanske cerkvene občine so v današnjem Prekmurju znova začele nastajati po tolerančnem ediktu, zdajšnja organizacija pa je velja od statuta iz 1977. leta. Cerkev v javnosti zastopata škof (trenutno je to Geza Erniša) in inšpektor (trenutno je to Aleksander Kerčmar).

Tako verni kot neverni smo hvaležni protestantom

Slovenija je dan reformacije slovesno zaznamovala že v petek, z državno proslavo v Krškem. Slavnostni govornik Boštjan Žekš, ki opravlja posle ministra za kulturo, je ob tem dejal, da smo reformatorjem za njihova dejanja hvaležni vsi, tako verni kot neverni. "Reformatorji v času svojega življenja niso mogli slutiti veličine svojih dejanj, za katera smo jim danes hvaležni vsi, tako verni kot neverni, saj je tudi v tem primeru pomembno le, kaj človek naredi, ne, zakaj to naredi, in ne, kaj ob tem govori," je dejal Žekš.

Aleksandra K. Kovač, Foto: BoBo

UMRL JE TONE PAVČEK

V 84. letu starosti je v četrtek v Ljubljani po daljši bolezni umrl Tone Pavček. Pavček je bil slovenski pesnik, esejist in prevajalec. Rodil se je 29. septembra 1928 v Šentjuriju pri Mirni Peči. Tam je živel do svojega 16. leta, nato pa je odšel v Ljubljano, kjer je končal klasično gimnazijo. Po maturi se je vpisal na pravno fakulteto in diplomiral leta 1954, a pravne službe ni nikoli opravljal.

Pavček je bil zelo priljubljen med mlajšimi bralci, ki ga ne bodo pozabili zaradi 'Jurija Murija v Afriki'. (Foto: Tone Pavček, Arhiv občine Mirna Peč)

Pavček je bil zelo dejaven človek. Bil je novinar in urednik, ravnatelj Mladinskega gledališča v Ljubljani ter tudi predsednik Društva slovenskih pisateljev. Bil je tudi

ambasador Unicefa in član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Kot novinar je sodeloval pri Ljubljanskem dnevniku in Ljudski pravici. Bil je tudi novinar in urednik na RTV Slovenija. Od 1972 do upokojitve leta 1990 je bil odgovorni urednik Cankarjeve založbe. Pavček se je vidno uveljavil tudi kot družbeni in politični delavec, še posebej v času osamosvajanja Slovenije. Od leta 1986 do 1990 je bil tudi poslanec slovenske skupščine. Na množičnem zborovanju na ljubljanskem Kongresnem trgu je leta 1989 prebral Majniško deklaracijo. Pavček je za svoje delo prejel številne nagrade, med njimi je pred dvema letoma prejel tudi zlati red za zasluge republike Slovenije. Za njegove življenjske dosežke ga je leta 2007 Mestna občina Ljubljana imenovala za častnega meščana, bil pa je tudi častni meščan Novega mesta in Mirne Peči.

Pavček se je ves čas posvečal literarnemu ustvarjanju, tako za otroke kot odrasle, neizbrisen pečat je pustil tudi kot prevajalec ruske literature, h kateri se je s pomočjo citatov kot živahen retorik vedno znova zelo rad vrnil. Neizbrisen pečat je pustil tudi kot prevajalec srbske in hrvaške lirike. Napisal je še številne zbirke za otroke, med njimi so 'Besede za sladkosnede', 'Sonce in sončice', 'Deček gre za soncem' in 'Po morju plava kit'. Med njegovimi slikanicami najdemo še 'Živalski ringaraja', pisal pa je tudi pesniške zbirke za odrasle. Med njimi najdemo tudi 'Ujeti ocean', 'Iskanje sveta', 'Goličava', 'Temna zarja', 'Darovi', 'Same pesmi o ljubezni' in 'Samo tu lahko živim'. Skupaj s Kajetanom Kovičem, Janezom Menartom in Cirilom Zlobcem je izdal 'Pesmi štirih', ki so v času predanosti kolektivizmu pomenile pomemben premik, vrnitev v intimizem. Zbirka 'Pesmi štirih' med slovenskimi ljubitelji poezije še vedno zavzema prav posebno mesto, kar velja tudi za številne Pavčkove poznejše zbirke.

Pavčkova lirika je vitalistična, pesnik je bil do narave idiličen in harmoničen. Vrh pesniškega ustvarjanja je dosegel z reflektivno poezijo, v kateri se sprašuje o smrti in življenju z vidika posameznika ter skupnosti. Pavčkova poezija se izmika neposrednemu impresionizmu, goji pa napol lirično napol reflektivno pesem, v kateri je razmišljal o usodi človeka, njegovi ujetosti v spreminjanje in minevanje. Posebej je treba omeniti Pavčkovo esejistično pisanje, zlasti v treh delih objavljeno knjigo 'Čas duše, čas telesa' (1994, 1997, 2004). V njej je občutljivo spregovoril o svojih dolenjskih rodovnih koreninah, o zorenju ter odraščanju dečka in mladostnika, o šolanju v šoli in v življenju. Ta avtobiografska izhodišča je nadgradil s pogledi v širše dimenzije bivanja, kjer se izmenjavajo svetlobe in sence, ekstaze čutnosti in duhovnosti, hvala življenja in hlad minljivosti. Za svoje pesniško in prevajalsko delo je prejel vrsto nagrad in priznanj, med njimi več Levstikovih. Podelili so mu tudi Sovretovo nagrado, večernico in Veronikino nagrado. Leta 1984 je prejel nagrado za življenjsko delo. Pavčka je vedno določal vitalizem, njegove besede so bile vedno polne pozitivne naravnosti, kar pa še ni pomenilo, da ni bil kritičen do družbe, v kateri je živel. Pavček običajno v svojih nastopih nikoli ni pozabil omeniti vina, ki ga je tudi prideloval, in solin, ki jih je občudoval. Tako soline kot vino so pogosto vpeti v kakšnega od njegovih verzov.

"Človek živi to svoje življenje in se trudi, da kdaj doreče misel, stavek, svoj kredo, svojo besedo. Včasih mu uspe, včasih ne," je v enem od svojih številnih intervjujev povedal Pavček.

30 let od smrti Edvarda Kocbeka

Pretanjeni pričevalec 20. stoletja

Edvard Kocbek se je leta 1904 rodil v Svetem Juriju ob Ščavnici. Od leta 1952 dalje, ko je oblast izid njegovega dela *Strah in pogum* izrabila za obračun ter se je bil prisiljen umakniti iz političnega in javnega življenja, so njegovo zasebno življenje strogo nadzorovali. S poudarjanjem osebne svobodne volje pri odločanju, kritične naravnosti do vseh ideoloških strani in do družbenega ter političnega delovanja, so ga izločili vsi. Foto: rtv

Mineva 30 let od smrti profesorja, politika, pisatelja in prevajalca Edvarda Kocbeka, ki je presegel ideološke delitve in pokazal, kaj pomeni biti avtonomen intelektualec. In ravno zato ostaja aktualen še danes, kot je povedal zgodovinar **Peter Vodopivec** ob letošnjem izidu Kocbekove biografije **Andreja Inkreta** In stoletje bo zardelo. S svojimi temeljnimi sporočili in veličino "*ostaja mogočno drevo, ki na nas še vedno meče senco,*" je Kocbeka opisal pesnik in dramatik Ivo Svetina na aprilskem

mednarodnem simpoziju.

Demonstrativno zapustil študij bogoslovja Že v gimnazijskih letih je Kocbek objavil članek o prenovitvenem gibanju mladih katoličanov. Študij bogoslovja je demonstrativno zapustil in leta 1930 diplomiral iz romanistike. Kmalu zatem je odpotoval Francijo, kjer se je seznanil s personalistično filozofijo in se povezal z revijo levo usmerjenih katoliških intelektualcev *Esprit*. Pozneje je bil idejni vodja s personalizmom navdahnjene revije *Dejanje*. V Lyonu je leta 1931 začel pisati dnevnik, ki ga je s krajšimi prekinitvami pisal skoraj do smrti 3. novembra 1981. Nekaj zapisov je bilo objavljenih tudi v času njegovega življenja in pozneje pri Cankarjevi založbi, vendar je po Inkretovih besedah materiala za 20 knjig, ki "*zaradi indolentnosti najrazličnejših oblastnih struktur*" stoji v trezorjih Narodne in univerzitetne knjižnice.

Lirična celovitost sveta Kocbekov pesniški prvenec je zbirka samosvoje lirične govorice *Zemlja* (1934). *Zemlja* Kocbeku predstavlja metaforo za celovitost sveta in človekovo popolno pristnost v njem, ki pa se v poznejših zbirkah spričo pesnikove usode rahlja, je na simpoziju leta 2004 ob 100- obletnici Kocbekovega rojstva povedal urednik in literarni zgodovinar **Franci Just**.

V le sebi zvestem delovanju ga izloči še komunistična tovarišija V članku *Premišljevanje o Španiji* (1937) je ugotavljal, da so se v španski državljanski vojni vodilni katoliški krogi postavili v službo fašizma in s tem sprožil številne napade v katoliškem tisku. Leta 1941 se je kot predstavnik krščanskih socialistov pridružil odporniškemu gibanju in postal član izvršnega odbora OF. Leta 1943 podpisal dolomitsko izjavo, ki je ukinila koalicijski značaj OF in vodilno vlogo dodelila Komunistični partiji. Pozneje so ga partijski tovariši izigrali. Po nastopu na jubilejnem kongresu OF leta 1951 v Ljubljani, v katerem je poudaril, "*da nima nihče v posesti dokončnih formul za družbeno in življenjsko odrešenje*", je bila, kot piše Inkret, postavljena zahteva, "*da je treba Kocbeka pripraviti v položaj, da bo moral kapitulirati*".

Leta 2005, ob stoletnici Kocbekovega rojstva, so v ljubljanskem parku Tivoli odkrili spomenik Edvarda Kocbeka, delo kiparja Boštjana Drinovca. Foto: BoBo

Prisilna izključitev iz javnega življenja Sledila je zbirka novel *Strah in pogum*, ki je prinesla Kocbekovo prisilno upokožitev in izključitev iz političnega in javnega življenja, njegovo zasebno pa je bilo pod drobnogledom več kot 50 agentov Službe državne varnosti. Začel je prevajati iz nemščine in francoščine. Leta 1975 je v intervjuju z **Borisom Pahorjem** spregovoril o povojnih pobojih domobrancev v Kočevskem rogu.

Umetnost naj trga človeka iz dogmatizma in prebuja v svobodo Za pesniško

zbirko *Groza* je leta 1963 prejel Prešernovo nagrado. Ob tem je za revijo *Naši razgledi* dejal: "*Družba je postala nezaupljiva, skoraj sovražna do kulture, do njenega stvariteljskega in kritičnega značaja. (...) Opravilo umetnikov je torej v tem, da z nemirom in vprašanji trgamo človeka iz udobja, dogmatizma, omejenosti in sovraštva (...)*". "*Zavračam nevtralnost, vzornost ali koristnost in zgolj igrivo omamo. Trudim se za stik s človekom, rad bi mu govoril z razumljivo govorico, ki pretresa, vznemirja, prebuja in naravnava v svobodo,*" je dejal Kocbek leta 1965 na predavanju v tržaškem Kulturnem domu.

Drago Jančar, dobitnik evropske književne nagrade ACEL

Drago Jančar, dobitnik evropske književne nagrade ACEL

Jančar, prejemnik velike Prešernove nagrade leta 1993, velja za enega najbolj prevajanih slovenskih avtorjev. Je eden najbolj prevajanih in v tujini uveljavljenih slovenskih literatov

November 2011 Strasbourg - MMC RTV SLO/STA Foto: BoBo

Osrednja evropska zveza za književnost ACEL (Association Capitale Europeenne des Litteratures) je razglasila prejemnike literarnih nagrad mesta Strasbourg za leto 2011. Evropsko književno nagrado je za svoj literarni opus prejel Drago Jančar.

Pisatelj, dramatik, esejist in urednik Drago Jančar je prejemnik številnih literarnih nagrad, med njimi kar treh kresnikov (tudi letošnjega, za roman *To noč sem jo videl*). Velja za enega najbolj prevajanih slovenskih avtorjev. Poleg romanov podpisuje tudi novele, drame in eseje. Evropsko književno nagrado mu bodo izročili marca prihodnje leto na enem izmed evropskih literarnih srečanj v Strasbourg.

Jančar šele sedmi lavreat Kot prvemu so evropsko književno nagrado mesta Strasbourg leta 2005 podelili španskemu pesniku Antoniu Gamonedu. Nagrado so do zdaj pred Jančarjem prejeli še finski pesnik Bo Carpelan (2006), poljski pisatelj in pesnik Tadeusz Rożewicz (2007), nemški dramatik in pisatelj Tankred Dorst (2008), grška pesnica Kiki Dimoula (2009) ter pesnik, dramaturg in cineast Tony Harrison iz Velike Britanije (2010). V soboto so poleg dobitnika evropske književne nagrade naznanili tudi dobitnika evropske nagrade za frankofonsko literaturo Jean Arp in nagrade Nathan Katz.

A. J.

Slovenika - najcelovitejše spričevalo slovenske identitete

7.961 gesel, 1.118 fotografij, 2.000 oseb - november 2011 Ljubljana - MMC RTV SLO/STA Foto: BoBo

Dve knjigi, v katerih naj bi bilo zbrano vse, kar je v Sloveniji vredno spomina in na kar smo Slovenci lahko ponosni. Izšla je slovenska nacionalna enciklopedija Slovenika.

Knjigi, ki sta izšli pri Mladinski knjigi, sta po besedah predsednika uprave založbe **Petra Tomšiča** najcelovitejše spričevalo slovenske identitete. Osnova za delo je bila po besedah glavnega urednika Slovenike **Martina Ivaniča** prva Enciklopedija Slovenije, vendar so veliko gesel napisali na novo, precej pa so jih tudi opustili. Obseg je namreč močno skrčen, z nekoč 16 na dve knjigi, razlog pa je tudi vsebinski. V zadnjih letih "smo bili namreč deležni številnih novih pogledov in spoznanj tako v znanosti, razvoju kot tudi na področju zgodovine". "Tako novost ni le v novih geslih, pač pa tudi v njihovi konceptiji, selekciji in prezentaciji," je poudaril. Nova nacionalna enciklopedija tako vsebuje 7.961 gesel, 1.118 fotografij, 991 portretov, 207 preglednic in 68 zemljevidov.

2.000 imen, vrednih zapisa v slovensko enciklopedijo 'Občutljivo poglavje' je bila izbira osebnosti, na koncu so se v uredniškem izboru, ki ga je poleg Ivaniča sestavljalo še deset urednikov leksikografov, odločili za izbor 2.000 osebnim imen. Izbor obsega le izjemne posameznike, ki so bili bodisi ustanovitelji nečesa pomembnega, poskrbeli za velik preboj na nekem področju, pustili za seboj obsežen opus, prejeli najvišje nacionalno priznanje ali pa bili prepoznavni v tujini, je povedal Ivanič. Pri delu so sodelovali z več kot 100 priznanimi slovenskimi strokovnjaki z vseh področij in s številnimi referenčnimi ustanovami. Strokovnemu uredniškemu odboru je predsedoval akademik Matjaž Kmecl, ki meni, da je bil skrajni čas za novo nacionalno enciklopedijo, ker je bila prejšnja že močno zastarela, saj so jo začeli pisati "še globoko v jugoslovanskem sistemu". Tudi to delo izhaja ob 20-letnici samostojnosti in zato so izvoda Slovenike izročili prvemu predsedniku republike **Milanu Kučanu** in **Francetu Bučarju** kot eni vodilnih osebnosti slovenske osamosvojitve.

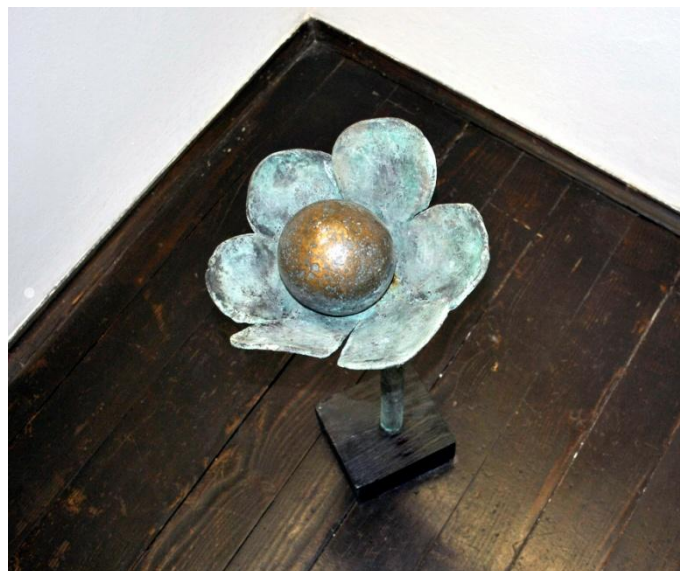
M. K.

OGLAŠA SE NAM JOŽE STRAŽAR

Lepo pozdravljena gospa Gustika! Pošiljam članek o predstavitvi in nekaj fotografij iz izredno zanimive razstave. Upam, da so fotografije dovolj kvalitetne, da se dajo objaviti? Ob tej priložnosti pošiljam tudi novico da smo v sklopu 20-letnice samostojne Slovenije proslavili v Stockholmu z mednarodno razstavo dvanajstih slovenskih in osem japonskih likovnih umetnikov. Razstavo so omogočili "Slovenska Izseljenska Matica in Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu". Razstava Jožeta Stražarja v galeriji Rika Debenjaka v Kanalu ob Soči, ki je bila podaljšana za nekaj več kot teden dni. Razstava je bila zelo zanimiva in privlačna za obiskovalce.

1. *Preizkusi svoja krila*
2. *Prohominibus et terra*

3. *Oranžna mavrica*
4. *Prohominibus et terra*

Fotografije pripravil Jože Straža Kiyohara

Umetnosna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn o Jožetu Stražarju je ob razstavi zapisala:

JOŽE STRAŽAR Dela slikarja in kiparja Jožeta Stražarja, razstavljeni v galeriji Rika Debenjaka v Kanalu na Soči od 8. do 28. oktobra, razkrivajo njegovo kreativno univerzalnost in raznolikost, njegova globoka in kompleksna razmišljanja, podprta z izjemno kulturološko širino in z osebno svojstvenostjo. Jože Stražar je neutrudni ustvarjalec; raziskuje, analizira in z izvirnimi rešitvami vselej znova obogati svojo likovno produkcijo. Kreativno se sprehaja med slikarstvom in kiparstvom, med realističnimi videnji in osebnimi, intimističnimi likovnimi ovrednotenji. Svoje misli usmerja k novim tematskim sklopom in problemskim izhodiščem, s svežimi spoznanji pa se

ponovno vrača k že obravnavanemu. Pri njegovem likovnem delu ga nikoli ne ovirajo stilni okviri. Sledi le svoji resnici, svojim idejam, hotenjem, svojim vizualizacijskim pristopom in željam po izraznosti, po sporočilnosti. Je individualist, zvest le svoji viziji. Figura in krajina sta njegovi najpogostejši tematski iztočnici, pa čeprav jih kot take ne dojamemo, saj namesto jasnih refleksij na stvarnost in na figurativna izhodišča čutimo le asociativna in simbolna sporočila, izhajajoča iz izbranih motivov. Na področju kiparstva se v Stražarjevo ustvarjalno misel pogosto naseli figura, človeški ali živalski lik. Skozi kreativni proces pa doživlja radikalno preoblikovanje, s katerim avtor išče bistveno, izrazno najmočnejše. Z različnimi stilnimi pristopi izčiščuje formo. Pri tem se celo poslužuje principa geometrijske stilizacije. Izogiba se vseh področnosti. Tako, v sicer pestrem repertoarju njegovih del, ostaja dominantno mesto čisti obliki, s tem pa tudi čisti likovni izkušnji. Čeprav Jože Stražar Kiyohara odkrito bistvo zaupa rešitvam, ki sicer spadajo v domeno oble plastike, se v njih čuti izrazit naslon na risarske rešitve oz. prvine. Linija se v njegovem kiparskem delovanju transformira v materialno poln obris, v izrazito, jasno, tekočo konturo, v kateri se zgošča njegovo najbolj prvobitno občutenje. Ena izmed temeljnih zahtev, ki si jih prizadeva uresničiti v svojih kiparskih kreacijah, pa je živost in dinamičnost forme. Tovrstne rešitve mu narekuje tudi zelo priljubljen motiv ptice. Kiparstvo in slikarstvo Jožetu Stražarju Kiyohari ne predstavljata dvoje različnih poti, temveč nenehno prepletanje in prenašanje izkušenj iz enega na drugo področje ter vzpostavljanje skupnih likovnih elementov. Tako v njegovih kiparskih rešitvah zaznamo naslon na slikarstvo, na linije, ploskve, kompozicije, prostore in strukture. In s tem naslon na vse tisto, kar oblikuje oziroma definira podobo likovnega sveta.

Stražarjeve slike na papirju, narejene v tehniki akrila, postajajo vse bolj odmaknjene od mimetične podobe stvarnega sveta, fizična realnost je namreč popeljana v eruptivni likovni zapis, v sproščeno učinkujočo slikarsko akcijo, v kateri se v dialog povezujeta premišljeno in stihijsko. Avtor sledi svojemu notranjemu glasu, ki je zanj največja avtoriteta. Njegovo slikarstvo bi lahko postavili v okvire abstraktnega slikarstva, a tistega, ki nikoli ni povsem prekinilo stike s predmetnostjo. O njej ne pričajo le naslovi, ampak tudi drobne sugestije, ki se izvijajo in konglomerata poteznosti in dajejo občutek, da njihova, čeprav povsem stilizirana in na bistvo zreducirana forma, vendarle ohranja oblikovno ali pa barvno povezavo s svetom predmetno določljivega. Vsebina seveda ni koli ni povsem direktno sugerirana, ampak ostaja odprta za nove interpretativne možnosti, za gledalčevo osebno, subjektivno soočanje z motivom samim.

V slikarjevem odločnem, neposrednem in nezadržnem izbruhu sporočilnosti odigravata pomembno vlogo kolorit in poteznost. Barvna paleta Jožeta Stražarja Kiyohare je široka; včasih se nam zazdi, da celo brezmejna. Sama tehnika slikanja namreč dopušča nepregledno množico barvnih kombinacij. In vendar avtor v posameznih rešitvah konceptualno izbira barve in se odloča le za nekaj barvnih imenovalcev, s katerimi dosega prepričljiv, izrazno bogat in sporočilen likovni zapis. Ne le raznolika barvna določenost slikarjevih intervencij na slikovno površino, ampak tudi karakter samih potegljajev premore izjemno izrazno bogastvo. Poteza je široka, ozka, dolga, kratka, mehka, ravna in vzvalovana, napeta in 'mlahava', močna in nežna, tekoča ali segmentirana, vselej po odločna. Prinaša prvinski, necenzuriran slikarjev impulz. Slikovno polje je tudi prizorišče dinamične in hkrati ubrane menjave pastoznih (surovih) in lazurnih (prefinjenih) barvnih nanosov. Vsak ima svojo strukturo, svojo teksturo in posredno se prav preko raznolike strukturiranosti porajajo tudi dodatne barvne vrednosti. Notranje zaokrožen, a vselej znova preizkušen opus Jožeta Stražarja Kiyohare priča o tem, da ga snuje razmišljujoč avtor, ki že ustvarjeno vodi k novim mojstrskim prijemom in k novim vsebinskim naglasom. Predvsem pa k bistvu. Tistem, skritem v stvareh, še mnogo bolj pa k tistemu, skritemu v avtorjevi notranjosti, v njegovi percepciji prostora in časa.

Anamarija Stibilj Šajn

Republiken Slovenien och SSVF 20 år

Vår förening firade de båda 20-årsjubiléerna med att ge ut Tone Jakšes nyöversatta bok *En Sloven i Sverige*. Den 17 juni presenterades boken och författaren på Internationella biblioteket i Stockholm. Tone Jakše berättade om sina upplevelser i Sverige och om sitt möte på 70-talet med en sloven boende i Sverige. Huvudpersonens öde under andra världskriget upplevdes eller kändes igen av många slovenska familjer under andra världskriget.

Som en illustration till boken berättade rörande och starkt vår medlem Lojze Hribar – då bara en ung pojke – om den svåra tiden, då man ofta ställdes mot väggen av olika stridande grupper och tvingades att mot sin övertygelse ansluta sig och bekämpa sina landsmän. Vid samma tillfälle presenterade författaren Ilija Sijarić den kände svenske slavisten Alfred Jensen, som var först med att i början av nittonhundratalet översätta från slovenska till svenska. Då presenterade han sin vän Anton Aškercs ballader för svenska läsare.

Evenemanget samlade ett femtiotal besökare som med intresse följde båda presentationerna.

Tone Jakše v Stockholmu predstavil svoj roman

27.6.2011

1. Jakše na slovenski ambasadi z Metodo Mikuž in organizatorjem predstavitve knjige Lojzetom Hribarjem.

2. Pogovor Alje Ofors s Tonetom Jakšetom 3. Prešernovi verzi na postaji stockholmske podzemne železnice.

Stockholm, Novo mesto - Kot smo že napovedali, je upokojeni novinar Dolenjskega lista **Tone Jakše** v počastitev dneva državnosti in 20-letnice delovanja Društva švedsko-slovenskega prijateljstva, ki ima sedež v Stockholmu, pred dnevi v stockholmski mestni knjižnici predstavil knjigo *En sloven i Sverige*. Ali v slovenščini, Slovenec na Švedskem. Gre za prevod Jakšetove knjige *Poti iz sanj*, ki je v slovenščini izšla že leta 2003. Avtor, ki je 14 let tudi sam živel na Švedskem, jo je prevedel še v švedščino, izdalo pa jo je Društvo švedsko-slovenskega prijateljstva.

V romanu je Tone Jakše literarno obdelal usode Slovencev, ki so jih doletele v polpretekli zgodovini. Na predstavitvi, ki je potekala v švedskem jeziku, se je z avtorjem pogovarjala **Alja Ofors**, Slovenka, ki že vrsto let živi na Švedskem. Številne prisotne, ki so knjigo dobro sprejeli, pa je pozdravila predsednica Društva švedsko-slovenskega prijateljstva **Stanislava Gillgren**. Že na predstavitvi je bilo postavljenih veliko vprašanj o slovenski zgodovini. Kot pa je dejala ena od nekdanjih Jakšetovih sodelavk iz knjižnice, ki je imela priložnost knjigo v švedščini prebrati že pred uradno predstavitvijo, je bila ganjena nad usodo slovenskega naroda in med prebiranjem se ni mogla ubraniti solzam. Zlasti še, ker Švedi v 20. stol. niso na takšen način kot Slovenci občutili vojnih viher.

Prav tako sta bila knjiga in njen avtor lepo sprejeta na slovenskem veleposlaništvu na Švedskem, kjer je ob dnevu državnosti odpravnic **Metoda Mikuž** pripravila sprejem za Slovence na Švedskem. Kot zanimivost pa še podatek, da je na naslovnici knjige *En sloven i Sverige* fotografija s Prešernovimi verzi iz Zdravice, ki so zapisani na steni ene od postaj stockholmske podzemne železnice. Verze je pred 40 leti predlagal prav Jakše, ko je delal v bližnji knjižnici. Prav te Prešernove verze so leta pozneje izbrali za slovensko himno.

Besedilo in fotografije: M. B.-J.

Objavljeno: **Dolenjski list**

Ljubljana 1. 7.

Prvo skupno praznovanje vseh slovenskih zamejcev, Slovencev po svetu in izseljencev je v petek, 1. julija, v Ljubljano pripeljalo Slovence iz daljnih in bližnjih krajev. Med obiskovalci smo srečali tako Ljubljančanke in Ljubljančane kot Slovence iz drugih evropskih držav, ter celo od tako oddaljenih krajev, kot sta Buenos Aires in Cleveland. Skupaj smo si na različnih prizoriščih po centru Ljubljane ogledali odlične glasbene, pevske in plesne nastope, ter uživali v tradicionalnih slovenskih jedi. Na več kot tridesetih stojnicah so se predstavile slovenske organizacije, ki delujejo doma in v tujini in slovensko kulturo širijo tudi izven naših meja.

Na Prešernovem trgu in v Trubarjevi hiši literature pa so si obiskovalci lahko ogledali projekcije petih filmov in razstave o Slovencih v času osamosvajanja. Istega dne je bila v Mestni hiši tudi otvoritev razstave ob okrogli obletnici Slikarske kolonije. V popoldanskem času so si tudi člani vlade Republike Slovenije,

minister Roko Žarnič, minister Patrik Vlačič in predsednik vlade Borut Pahor vzeli čas za obisk prireditve. V družbi pobudnika skupnega srečanja ministra Boštjana Žekša so si ogledali nekatere izmed nastopov slovenskih pevskih zborov in se ob stojnicah pogovarjali z rojaki iz celega sveta.

Celotna prireditev je potekala v nadvse sproščenem vzdušju, ki ga niti popoldanski in večerni nalivi dežja niso mogli pokvariti. Zaradi vremena je protokolarni del večernega programa sicer odpadel, vendar nam je vrhunski koncert projekta Sounds of Slovenia/Sozvočja Slovenije vsem pogrelo srca! Prirčna hvala vsem, ki ste bili v petek z nami, in upamo, da ste se imeli lepo!

Vir: SPLET

Nobelova nagrada za švedskega pesnika Tomasa Tranströmerja

Nobelova nagrada prvič po več kot 30 letih ostaja v domovini

Letošnji dobitnik Nobelove nagrade za književnost je, kot so številni napovedovali, švedski pesnik Tomas Tranströmer, *"ki nam s svojimi zgoščenimi, prosojnimi podobami ponuja svež pristop k resničnosti"*. Prefinjeni, večplastni opus 80-letnega Tomasa Tranströmerja pogosto tematizira razmerje med človekom in naravo ali med zavednim in nezavednim. Pesnikovo ime je bilo v zadnjih letih skoraj vsakokrat omenjeno med resnejšimi kandidati za ugledno nagrado, ki pride v spremstvu 10 milijonov švedskih kron (dober milijon evrov).

"Sedel je in poslušal glasbo" Tajnik Akademije Peter Englund sporoča, da je lavreat novico o nagradi sprejel brez večjega pretresa. *"Mislim, da je bil presenečen in osupel,"* je Englund komentiral za švedsko televizijo. *"Sedel je, počival in poslušal glasbo. Ampak rekel je, da je to zelo dobro."* Leta 1990 je pesnik namreč doživel infarkt, zaradi česar je polovica njegovega telesa ohromela, poleg tega pa od takrat trpi tudi za afazijo, motnjo v jezikovni dejavnosti, kar pa ga ni ohromilo pri njegovem pesniškem delu. Lani bi se kot častni gost moral udeležiti slovenskih Dni poezije in vina, a ga zaradi šibkega zdravja ni bilo.

Slovenski bralci ga dobro poznajo Pri nas je Študentska založba lani izdala Tranströmerjevo zbirko *Skrivnosti na poti* v prevodu Mite Gustinčič Pahor, še od leta 1998 pa imamo tudi njegove izbrane pesmi z naslovom *Napol dokončana nebesa*. Lavreat je Slovenijo tudi večkrat obiskal. Prvič so ga pri založbi povabili v goste ob izidu omenjene zbirke leta 1998, nazadnje pa na lanske Dneve poezije in vina na Ptuj. Njegovo ime ji bilo dolgo navdih tudi za ime zdaj že zaprte knjigarne Študentske založbe na Kersnikovi ulici. **Globoko razumevanje človeške psihe** V Stockholmu rojeni Tranströmer je svojo prvo pesniško zbirko objavil pri 23 letih (rodil se je leta 1931) in že takrat vzbudil pozornost, ko pa je nekaj let pozneje objavil svojo drugo zbirko, je postalo jasno, da gre za pesnika, ki bo močno vplival in zaznamoval švedsko poezijo. Študiral je, zanimivo, psihologijo in na svojem področju tudi vrsto let delal - najprej na inštitutu za psihometrijo, nato pa dolgo časa kot psiholog v Røxtuni, popravnem domu za mlade v bližini Linköpinga. Morda ima tudi pesnikova "vzporedna" kariera del zaslug za njegov luciden vpogled v nianse človeške psihologije in njegovo *"metafizično, vizionarsko poezijo"*.

Premalo političen? V 60. in 70. letih so pesniku nekateri stanovski kolegi očitali, da je preveč estetski in da je premalo političen, pri čemer so seveda merili na to, da pušča aktualne politične teme ob strani in da se ukvarja s 'preveč pesniškimi temami'.

Majhen, a zgoščen opus Kar se tiče estetike njegove poezije, švedski pesnik slovi po metaforah, ki nikdar niso same sebi namen, kot tematika pa je pri njem pogost nekakšen krščanski mysticism oziroma razodetja, ki se zgodijo v pesmih. Zanimivo pri njem je to, da so vse njegove zbirke tanke knjižice, ki vsebujejo do 10 pesmi, le da so te navadno malo daljše.

Zaradi Larssona je svet začel brati Švede ... in odkril nobelovca Morda ne zveni pomembno, a v zadnjem času zanimanje za švedsko književnost narašča tudi po zaslugi prezgodaj umrlega Stiega Larssona in njegove hiperuspešne t. i. milenijske trilogije, ki je bila medtem adaptirana za veliko platno. Ne gre samo

za bum na področju kriminalk in detektivk, ampak za pravo lokomotivo v promociji švedske literature v tujini.

Nobelovo nagrado za književnost bodo dobitniku izročili 10. decembra v Stockholmu, na obletnico Nobelove smrti.

6. oktober 2011 Stockholm - MMC RTV SLO

Ana Jurc

NAŠA CERKEV

VÅR KYRKA

Rojstna dneva v Stockholmu

Slavljenec Jože Štefanič iz Stockholma je dopolnil 60 let

Slavljenka Dragica Toter

Zadnje srečanje v mesecu oktobru v Stockholmu je bilo pri sv. maši in po njej veselo, saj sta Dragica Toter in Jože Štefanič koncem meseca oktobra praznovala rojstna dneva. 91 in 60 sta se zavrteli številki. Dragičina sestra Pepca iz Radovljice je ob tej priložnosti svoji starejši sestri voščila na poseben način, saj je na dan prinesla zvitek, ki ga je sestri pripravila za 90 letni rojstni dan. Z njega je prebrala prisrčno voščilo in nato so vsi prisotni Dragici zapeli zdravico in ji voščili za častljivih 91 let. Prav tako pa je tudi »mladenič« Jože bil

deležen prisrčnega voščila in zdravice. Skrbne mame so poskrbele za pod zob in Adi je veselo hodil okrog družbe ter delil zadeve, ki so osvežile grla prisotnih. Dragičina sestra Pepca je deklamirala pesmi in pripovedovala vice tako, da je bila družba izredno vesela in počutje navzočih zares prijetno slovensko razpoloženo za tako častiljivi praznik.

PS Kmalu po teh dogodkih nas je dosegla vest o nenadni smrti gospe Dragice Toter. Posnetek je s pogrebnega obreda po umrlji Dragici Toter v Stockholmu.

Foto: Z. Podvinski.

Jubilant Vinko Tomažič praznuje s prijatelji

Praznik Vsi sveti in Vernih duš dan, so rojaki v Göteborgu obhajali 1. novembra s praznično sv. mašo ob 16. uri v cerkvi Kristusa Kralja. Praznovanje tako pomembnega praznika, ki je povezan z molitvijo in mislijo na drage rajne je navdajalo vse navzoče z mislijo na srečo večnega življenja, kakor tudi na drage rajne, ki potrebujejo molitve.

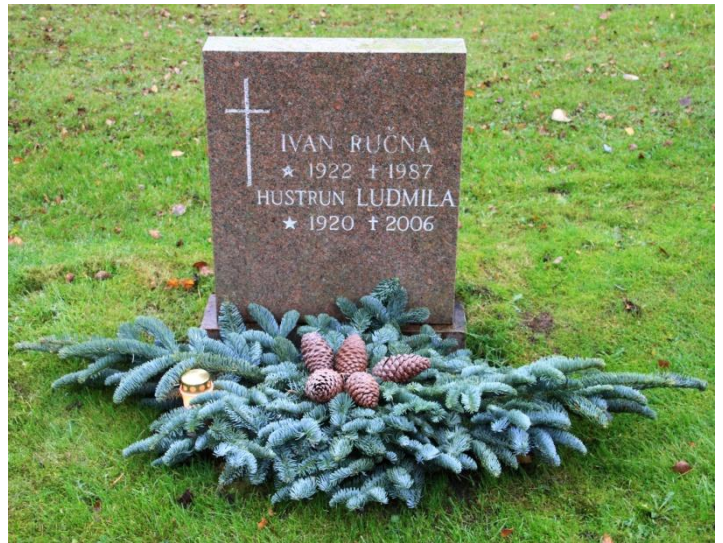
Koliko jih že imajo mnogi pokopane na Švedskem ali doma. To se je še posebej videlo in doživljalo prvo nedeljo v novembru v mestu Malmö, kjer so se

rojaki zbrali na katoliškem delu tamkajšnjega pokopališča, skupaj zmolili molitve za rajne in nato so v procesiji šli od groba do groba. Tam so molili za dotičnega rajnega ali rajno in nato vsak grob posebej blagoslovili ter pokropili z blagoslovljeno vodo. Posebej so se še enkrat ustavili ob preranem grobu Franca Franseus, ki je bil pred mesecem dni tam pokopan.

Zahvalna nedelja v Malmö, kruh je darovala mama Ivanka, vino mama Marjeta

Grob Ivana in Ludmile Ručna na Kvibergu

Nato se je vse ljudstvo prestavilo v cerkev našega Odrašenika, kjer je bila sv. maša, pri kateri je duhovnik nagovoril ljudi o kreposti hvaležnosti, ki naj dela ljudi najprej hvaležne Bogu za dar odrešenja, hvaležne pa tudi za darove in sadove, ki so jih bili deležni letošnje leto na vrtu, v gozdu, v sadovnjaku, kakor za ljudi, ki so jih srečevali v življenju. Naj hvaležnost dela sedanjo družbo prijaznejšo in prijetnejšo, ko živimo v svetu interneta, računalništva in vse večjega razosebljenja, anonimnosti. Kot so ljudje povsem drugačni, prijaznejši in plemenitejši, kadar vandrajo po planinah, tako naj kristjani prinesejo s pomočjo hvaležnosti to veliko krepost kot kvas v sedanjo družbo, ki postaja vse manj občutljiva za stisko sočloveka.

Zahvalna nedelja v Malmö je bila tudi letos nekaj posebnega, saj sta mami Ivanka in Marjeta pripravili kruh in vino, ki sta ju za darovanje prinesli na oltar. Po sv. maši sta oboje razdelili med prisotne, da bi bili deležni zdravja in Božjega blagoslova ter da bi v življenju gojili krepost hvaležnosti in dobrote. Za kavo in pecivo je tokrat poskrbela Jelka Horki, saj je bila sv. maša za njenega pokojnega moža Emila. Lepo in prijetno se počutijo ljudje, naj bo v cerkvi pri sv. bogoslužju in kadar je priložnost, da se srečujejo na agape po sv. maši. Bogopovrni!

Jubilej Tally Perko Na martinovo nedeljo 2011 je bilo pri Lazukičevih v Bjuvu prav slovesno. Cirilina in Andrejeva hči Tally je dopolnila 40 let, kar je bila priložnost za praznovanje.

Mama Cirila je poskrbela za praznično kosilo, ata Andrej, ki je godoval konec novembra pa je poskrbel za dobro kapljico. Slovesnost sta povzdignili tudi dvojčici Heidi in Ann-Marie, kakor tudi njihovi otroci.

Po slovesnem kosilu je bila priložnost za prijeten klepet in počitek. Nato se je vsa družina preselila v katoliško cerkev v Helsingborg, kjer je bila sv. maša v slovenskem jeziku in kjer mama Cirila ter sestre Perko s svojimi glasovi, skupaj z ostalimi rojaki, povzdignejo bogoslužje, ki je zaradi tega še lepše in prijetnejše. Tally v cerkvi pri slovenski sv. maši redno bere berila in se zelo potrudi z lepo izgovorjavo ter s pravilnim naglašanjem oznanjati Božjo Besedo. Draga Tally, naj te dobri Bog živi na mnoga, zdrava leta in hvala za vso lepo poslanstvo, ki ga opravljaš v slovenski skupnosti v Helsingborgu. Bogpovrni in še naprej dobrodošla v cerkvi, da s svojim glasom povzdigneš bogočastje in oznanjaš Božjo Besedo v materinem jeziku ostalim navzočim rojakom.

Slovo od Dragice Toter Ko so se rojaki v Stockholmu konec oktobra zbrali pri »slovenski sv. maši«, kjer so po njej praznovali dva jubilarja: Dragico Toter in Jožeta Štefaniča, si niso mislili, da bo čez en teden Dragica v miru zaspala na domu in to na nedeljo 6. novembra 2011, ki je Gospodov dan. Hvalabogu je bila ob njej njena sestra Pepca, ki je prišla Dragici na obisk in v pomoč. Številni rojaki iz Stockholma so se od Dragice Toter poslovili s sv. mašo zadušnico v ponedeljek 14. novembra ob 17. uri v kripti stolne cerkve. Po sv. maši so se rojaki zbrali v dvorani stolne cerkve, kjer so se ob hrani in pijači spominjali pokojne rojakinje, ki je bila najstarejša Slovenka na Švedskem, kolikor je pač znano slovenskemu dušnemu pastirju in ena najstarejših slovenskih priseljencev na Švedskem, saj je prišla že leta 1955.

Sestra Pepca je v dvorani na kratko predstavila Dragičino življenje. Družina je živela v Šoštanju. Življenje je bilo revno. Oče je delal v tovarni, mama pa na polju. Štirje otroci so skupaj s svojimi starši preživljali težke čase. Le Dragici je bilo omogočeno šolanje v meščanski šoli. Potrebno je bilo zapustiti domači kraj in se podati v Ljubljano, kjer se je izučila za šiviljo. Ko je tam opravila prakso, je prišla v Celje in se je zaposlila v tovarni Toper. Delala je kot prikrojevalka. Vpisala se je v Esperantski klub in to veselje do esperanta jo je pripeljalo na Švedsko v Stockholm. V Slovenijo se je vrnila s skrito željo, da se vrne nazaj v Stockholm, kar se je kmalu zgodilo. Najprej se je zaposlila kot čistilka. Kasneje si je kot šivilja našla službo v Saga Modeller. Ker je bila pridna in sposobna, je kmalu napredovala v predelavko in po nadaljnjem izobraževanju je kočno pristala v pisarni. Po zasluženi upokojitvi si je našla zaposlitev kot blagajničarka v Ählensu, kjer se je z vsemi sodelavci in strankami dobro razumela in so jo zato vsi imeli zelo radi. Našla si je tudi življenjskega partnerja, a jima sreča ni bila naklonjena, saj ji ga je smrt vzela. Sama je ostala z bolečino v srcu, a ji je vera pomagala, da je šla pokončno skozi dolgo in bogato življenje.

Dragica se je rada udeleževala slovenskih sv. maš v Stockholmu. Skupaj s Štefaničevo mamo sta leta 1995 iz Stockholma pripotovali v Göteborg, od koder so na Veliki četrtek zvečer, ko je bila praznična sv. maša končana, slovenski romarji podali na 2.500 km dolgo romanje v Lurd. Vsem romarjem je ta dogodek ostal v lepem spominu. Končno pa je Dragica odšla na zadnjo romanje. Sestra Pepca se je z žaro vrnila v Slovenijo, kjer so se od Dragice tudi poslovili. Naj njeno telo v obliki pepela mirno počiva v slovenski zemlji. Vam, Dragica pa Bogpovrni za vso dobroto in lepo pričevanje, posebej za lepo jesen življenja in za vašo zvestobo slovenski sv. maši v Stockholmu, kamor ste prihajali tudi takrat, ko vam je bilo zaradi bolezni prav težko. Hvala tudi Jožici, Dani, Roziki, Margareti in vsem ostalim, ki ste Dragici z vašo pomočjo polepšali življenje

Zlati jubilej Slovenske katoliške misije na Švedskem, naj bo priložnost, da bodo rojaki ponovno obnovili svojo pripadnost oltarnim občestvom širom po Švedski ter da se bodo tudi druga in naslednje generacije še bolj aktivno vključile v društveno življenje na Švedskem. Vsaka anonimnost vodi v smrt naroda, kakor tudi v lastno zapuščenost in pozabo. Dragi rojaki, hvala vam za vso vašo dosedanjo zvestobo ter povabljeni, da z vašo pomočjo in s prizadevanjem obnovite pripadnost Kristusovi Cerkvi, kakor tudi narodnim koreninam. Naj materni jezik, s pomočjo vas, prve generacije, še naprej živi v tej skandinavski deželi. Naj tudi naslednji rodovi spoznavajo slovensko kulturo, s katero naj se srečujejo tudi Švedi. Bodite ambasadorji slovenstva na Švedskem. Hvala vam vsem za vso dosedanjo zvestobo!

Voščilo za leto 2012: Vsem rojakom doma in po svetu želi slovenski dušni pastir na Švedskem obilje Božjega blagoslova ter varstva in priprošnje Božje matere Marije skozi leto 2012, ki je za slovensko misijo

na Švedskem jubilejno, saj je slovenska misija na poti, da obhaja zlati jubilej delovanja med rojaki v tej skandinavski deželi. Srečno novo leto 2012!

vaš Zvone Podvinski

*Slovenska skupnost v Landskroni, november 2011
Gostitelj Lojze Meglič je odprtega srca, tudi za slovenske goste*

Dogodki na Švedskem

Slomškovo nedeljo, ki je na nedeljo po njegovem godu, ki je 24. septembra, praznujejo tudi rojaki na Švedskem. A to praznovanje je daljše in obsežnejše. Sicer pa so rojaki slovesno obhajali 20. obletnico slovenske samostojnosti. Slovenci na Švedskem Slomškovo nedeljo praznujejo od druge nedelje v mesecu septembru pa vse do konca oktobra. Slovenski duhovnik Zvone Podvinski vsak konec tedna obiskuje slovenske skupnosti in na poteh ima s seboj Slomškove relikvije, ki jih je prejel iz rok Slomškovega naslednika, sedaj že upokojenega mariborskega nadškofa dr. Franca Krambergerja. Tako blaženi Slomšek spremlja delo slovenskega dušnega pastirja na Švedskem, kakor tudi slovenske rojake, ki se z njim srečujejo pri sv. mašah v maternem jeziku.

Rojaki iz Göteborga in okolice so 20. obletnico samostojne slovenske države praznovali tretjo nedeljo v mesecu juniju. Najprej so se zbrali k sv. maši za domovino, potem pa so s kulturnim programom počastili lepi jubilej domovine Slovenije. S pomočjo znanega slovenskega fotografa Karla Pesjaka, ki je ob tej priložnosti prišel iz Hässleholma v Göteborg, so ob razstavi črnobelih fotografij, ki jih je naredil Karlo sam in ob fotografijah Stanka Ratajca, Gustike Budja ter Marije Perovič, znova doživljali vse tisto, kar so v 22-ih tednih leta 1991 žrtvovali na Švedskem za priznanje slovenske samostojnosti in državnosti. Marija Kolarjeva je povezovala krajši kulturni program, Slovenski Dom pa je poskrbel za prijetno slovensko druženje še dolgo po samem programu. Fotograf Karlo Pesjak je vse navzoče popeljal v skrivnostne lepote Švedske, ki je za mnoge Slovence postala druga domovina. Vsakdo od navzočih je lahko občudoval Karlove mojstrovine in prekrasne fotografske motive, ki jih zmorejo le profesionalci. Slovenska katoliška misija in njen dušni pastir Zvone Podvinski se je udeležila vseslovenskega srečanja v slovenskem Parlamentu 30. junija letos. V petek 1. julija pa je med mnogimi drugimi v Ljubljani na prireditvi Dobrodošli doma pokazala del materiala, fotografskega in ostalega, med drugim tudi dve originalni slovenski zastavi, ki sta sodelovali na vseh demonstracijah v Göteborgu, Stockholmu, v Malmö, Landskroni in Helsingborgu ter drugod.

Švedsko-slovenski vzpon in krst Bohor, Špiček in Lisca so bili vrhovi, ki so jih rojaki s Švedske in iz Slovenije osvojili na 18. švedsko slovenskem vzponu. Tudi letos je Gospod na svoj način poskrbel, da se je kljub slabemu vremenu v mesecu juliju zgodil ta lepi dogodek druženja Švedov in Slovencev od 23. do 25. julija 2011. Prvi dan se je zbralo kar 24 pohodnikov, naslednja dva pa jih je bilo nekoliko manj. Vsi navzoči so občudovali lepote Bohorja, kakor v nedeljo pišečke gore in v ponedeljek Lisce. Vandranje na Bohor so končali v baziliki lurške Matere Božje v Brestanici. Zvečer pa je bilo druženje pri družini Zdenka in Erike Podvinski, ki sta gostila vse navzoče vse tri dni. V nedeljo so se pohodniki najprej zbrali pri cerkvi Sv. Jakoba, kjer je bilo žegnanje. Pohodnica Marjanka je potem vse navzoče povabila domov, kjer jih je pogostila. Popoldan pa je sledil pohod na Špiček in zaključek spet v Blatnem. Tretji dan so se pohodniki podali na Razbor, od koder so se vzpeli na Lisca. Pohod je bil prijete n in Gospod je še enkrat razprostrl veliki dežnik, da so pohodniki ostali suhi, čeprav je naokrog deževalo. Po spustu nazaj na Razbor, so prijazni ljudje na Razborju, ob pomoči župnika iz Sevnice, odprli vrata cerkve, kjer je bila zahvalna sv. maša za vse tri dni prijateljevanja in doživljanja lepot Posavja in njegovih skrivnostnih čarov. Hvala vsem navzočim pohodnikom, kakor tudi vsem, ki so gostili pohodnike kakor vsem, ki so vzeli pohodnike tudi pod domačo streho in jim nudili gostoljubje. Hvala svakinji Eriki in bratu Zdenku Podvinski za pomoč pri izvedbi tega vandraja. Vsem, bogpovrni!

Takoj ob vrnitvi slovenskega dušnega pastirja po dopustu nazaj na Švedsko so se začele obveznosti. Sledila je priprava na krst Isabelle Mak Reinholdsson v Vaggerydu. Krst je bil teden kasneje, 27. avgusta 2011, v švedski cerkvi v Byarumu. Ob starših Jenny Reinholdsson in Fredriku Maku ter ob njuni prvorojenki Isabelli so se zbrali najožji sorodniki. Katoliški obred je nagovoril tudi navzoče protestantske vernike, ki so lepo sodelovali pri obredu krsta. Po samem krščevanju so se navzoči zbrali pri skupnem kosilu, kjer je bila priložnost prijateljevanja s starimi starši novokrščenke Isabelle. Slovenski dušni pastir Zvone želi staršema novokrščenke, da bi jo vzgojila v vrednotah krščanske vere in ji tako dala na pot tisto, kar človek najbolj potrebuje, lučko žive vere, ki bo pomagala mali Isabelli, da bo zmogla čuječe pričakati Kristusa ob koncu

njenega življenjskega potovanja. Iskrene čestitke in obilje božjega blagoslova nad obe družini, ki naj ju ta dogodek še bolj poveže med seboj.

Radio OGNJISCE

Ljubljana, 25. 09. 2011

In memoriam

Dne 13. septembra 2011 je po dolgotrajni in hudi bolezni umrla gospa **Frančiška, Nana Bernardi**, nazadnje stanujoča v Landskroni. Za seboj je pustila dva sinova – Tomaža in Iztoka ter vnukinje in vnuke. Svojem voščimo naše sožalje, pokojnici Frančiški Bernardi pa želimo miren počitek.

Uredništvo in Slovenci, ki smo jo poznali

Ob boleči izgubi moža, očeta in dedka
Franca Franseusa
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom
prijateljem, in znancem za izkazano pomoč.
Hvala tudi g. Zvonetu za opravljen obred in
vsem, ki ste ga v tolikšnem številu pospremili
na njegovi zadnji poti. Soproga Ivanka, hči
Milena ter sin Rikard z družinama.

Dne 1. oktobra je po zahrbtni bolezni umrl **Franc Franseus**, stanujoč v mestu Malmö. Pokojni Franc je bil nadvse cenjen med rojaki, ljubljen oče, soprog in prijatelj. Znan med

Slovenci na Švedskem predvsem po društvenem delu, po petju v pevskem zboru Planika, ki v okviru istoimenskega slovenskega društva v Malmöju deluje že 35 let. Rojaki, ki smo ga poznali, bomo v njem pogrešali prijaznega sogovornika, prijatelja in rojaka.

Pokojni Franc Franseus iz Malmöja Po bolezni in veliki preizkušnji je v soboto 1. oktobra 2011 Bog poklical k sebi Franca Franseusa, ki je umrl v krogu svojih najdražjih. Njegova kalvarija je končana. Naj se sedaj veseli sadov lepega in zglednega krščanskega življenja ter naj ga dobra dela spremljajo pred dobrega nebeškega Očeta in usmiljenega Sodnika. Kakor je rekel Josef Ficko na dan pogreba: V njem ni bilo niti kanca domišljavosti ali napuha. Pridobil si je spoštovanje in naklonjenost vseh, ki smo ga poznali. Bil je mojster svojega poklica, vedno pripravljen pomagati vsakomur. Bil je skromen in preprost, globoko veren človek in vnet Marijin častilec. Bil je tudi navdušen in dober pevec, velik ljubitelj zborovskega petja. Ne moremo si predstavljati, kako bi brez Franca, njegovega dela in zagnanosti izgledalo Slovensko društvo Planika. Prvi sestanki pred ustanovitvijo leta 1973 so med drugim potekali prav v njegovi družinski hiši. V društvu je opravljal vsa odgovorna dela.

Zadnjih 10 let, odkar je na čelu Planike njegova soproga Ivanka, čeprav formalno ni bil niti član Upravnega odbora, je delal bolj zagnano kot kdajkoli poprej. Odločilne so njegove zasluge pri obnovi društvenih prostorov v letih 2008 in 2009. Tudi zaradi tega se ga bodo s hvaležnostjo spominjali prav vsi člani. V sredo 5. oktobra so se Francovi domači, rojaki in sodelavci v velikem številu poslovili od priljubljenega in plemenitega rojaka. MPZ Planika mu je občuteno zapel pesem v cerkvi in samo bogoslužje je nagovorilo vse prisotne ter vabilo k čuječnosti v življenju in opravljanju dobrih del, saj so samo dobra dela tista, ki bodo dušo rajnega ali rajne spremljala pred vsemogočnega Boga.

Dragi brat v Kristusu, počivajte v miru. Hvala vam za vse, kar ste dobrega in plemenitega storili za vaše domače ter slovensko skupnost na Švedskem. Posebej hvala za vsa lepa in doživeta srečanja ob oltarju v cerkvi našega Odrešenika v Malmöju. Naj pšenično zrno obrodi bogat sad večnega življenja v nebesih.

Zvone Podvinski

V novembru letos je umrla ga. Ana Koražija roj. Lep - mama, babica, prababica, tašča in teta. Rodila se je 13. 6. 1923 v daljni Sloveniji v kraju Gradišče v številni družini. Bila je rojena kot sedmi izmed 11. otrok. Živeli so zelo revno, vendar jim ni manjkalo ljubezni in dobrote, ki so si jo izkazovali drug drugemu. Hitro je izgubila očeta, tako da je njena mati ostala sama z otroci. Zato Anina življenjska pot že od rane mladosti ni bila lahka.

Leta 1946 so jo dobili na meji in jo zaprli ter obsodili na smrt. Njen sin Oto, ki je takrat imel samo dve leti, je ostal pri njeni sestri in stari mami. Ana ni vedela ali jih boš še kdaj videla, ker domači niso smeli k njej na obisk. Po treh letih so jo izpustili iz zapora. Ko je prišla domov in je našla domačo hišo prazno in izropano, se ji je skoraj porušil svet. Spraševala se je, kje je sin, kje ostali družinski člani, dokler ni dobila odgovora od sosedov, da so oblasti vse izselili v Kočevje. Tako se je tudi ona podala na to dolgo pot z upanjem, da bo našla sina, sestro z družino, mamo in mlajšega brata pri življenju. In jih je končno našla, se ji je kamen odvalil od srca in je vriskala od veselja.

Po šestih letih se je vrnila iz Kočevja. S sinom je ostala pri svoji sestri v Ožbaltu in delala v gostilni. Tam je spoznala svojega moža Franca. V takratni Jugoslaviji ni bilo nikoli miru, vsaka oblast je zahtevala svoje. Dostikrat so jo zaprli, sama ni vedela zakaj. Z možem sta se odločila, da gresta čez mejo. 1960. leta sta prispela na Švedsko. Ni bilo lahko v tujem kraju, ker priseljenec ni znal jezika, a vse je šlo. Z dobro voljo in upanjem da bo boljše, se je Ana zaposlila in učila tujega jezika. Iz dneva v dan je bilo boljše. Osrečila sta jo vnuk Aleksander in vnukinja Ann Marie in dva pravnuka.

Njena vrata so bila vedno odprta. K njej je prišlo veliko ljudi, tako domačih, kot tujih. Vsem je pomagala, tako z denarjem, kot s stanovanjem. Pri njej so bili vsi vedno dobrodošli. Zato bo vedno ostala v njihovih srcih kot dobra mati, babica, prababica, tašča in teta. Nikoli pa je ne bodo pozabili njeni nečaki in nečakinje, ki jih je z odprtimi rokami sprejela v njen dom in jim pomagala.

Spoštovana Ana, hvala vam za vso dobroto in počivajte v miru.

Umrl je narodno-zabavni glasbenik Lojze Slak

Kopitar: "Mnogim generacijam harmonikarjev je kazal pot in jim bil za zgled." 29. september 2011 Ljubljana - MMC RTV SLO

Lojze Slak je bil legenda slovenske narodno-zabavne glasbe, mojster diatonične harmonike, avtor večine skladb in vodja skupine Ansambel Lojzeta Slaka. Bil je tudi navdušen planinec, zelo rad pa se je ukvarjal tudi s svojim vinogradom na Trški gori, kjer je prideloval sortni cviček.

Foto: BoBo

V 80. letu starosti je za posledicami kostnega raka umrl legendarni slovenski narodno-zabavni glasbenik Lojze Slak. Slak je že več kot pol stoletja legenda slovenske narodno-zabavne glasbe, mojster diatonične harmonike, avtor mnogih zimzelenih skladb in vodja skupine Ansambel Lojzeta Slaka. "Svoje" glasbilo, diatonično harmoniko, je izpopolnil s šestim gumbom za igranje basov in

gumbom za desno roko. **S harmoniko se je spoznal pri stricu** Lojze Slak se je rodil 23. julija 1932 v vasi Jordankal blizu Mirne Peči na Dolenjskem. Mladost je preživel pri stari mami na Malem Kalu, saj je družina Slak štela deset otrok. Zaradi mamine bolezni je moral Slak od doma, še preden je dopolnil prvo leto življenja, kar je usodno vplivalo na njegovo življenje in kariero. Ansambel Lojzeta Slaka je svoj zadnji okrogli jubilej praznoval leta 2004 v Hali Tivoli v Ljubljani. Ob praznovanju 40-letnice delovanja, so se jim kot gostje pridružili tudi Trebanjska godba, Godalni orkester, Čuki, Igor in Zlati zvoki, Slapovi, Nuša Derenda in Grega Avsenik.

"Ohceti so najboljša šola" Še preden je prvič šel v šolo, je Lojze Slak znal na harmoniko odigrati že več kot dvanajst pesmi, s petnajstimi leti je kot samostojni godec prvič igral na "ohceti". V desetih letih je igral na več kot sto porokah in kasneje dejal, da so bile "ohceti njegova najboljša glasbena šola". --- S svojim ansamblom je Lojze Slak slovensko narodno-zabavno glasbo ponesel tudi v tujino, v zadnjih letih pa jo je z nepričakovanimi potezami, kot so bili nastopi z rockovsko skupino **Big Foot Mama**, skušal približati tudi mlajšim poslušalcem. Njegove skladbe, med katerimi je več ponarodelih, so izšle na več kot sto zvočnih posnetkih. Narodno-zabavno glasbeno zakladnico je Slak obogatil z več kot petsto izvirnimi vižami in mnogimi odličnimi besedili, njegovo glasbeno smer pa posnema več sto skupin doma in v tujini.

Umrl je Jože Bernik

Odlikovan s častnim znakom svobode Republike Slovenije 15. oktober 2011 Ljubljana - MMC RTV SLO Jože Bernik (1924-2011). Foto: BoBo

V petek zvečer je v 87. letu starosti umrl nekdanji poslanec Nove Slovenije in nekdanji kandidat za predsednika države Jože Bernik.

Rodil se je 13. aprila 1924 v Puštalu pri Škofji Loki. Po klasični gimnaziji v Ljubljani se je kot časnikar začetnik zaposlil pri tedanjem Slovencu, kjer ni ostal dolgo. Med drugo svetovno vojno je kot civilist delal v domobranskem centru. V začetku leta 1945 ga je tedanja oblast zaprla. Ob koncu vojne je zbežal. Prek Avstrije ga je pot vodila v Italijo, kjer je v Rimu študiral najprej novinarstvo in pravo, v Madridu pa še ekonomijo. Nato je odšel v ZDA, kjer je diplomiral iz mednarodne trgovine, leta 1960

pa doktoriral iz prava ter se zatem zaposlil v velikem farmacevtskem podjetju Abbott Laboratories v Illinoisu blizu Chicaga, kjer je ostal do upokojitve leta 1989, so v kratkem življenjepisu zapisali v Družini. Njegovo bivanje in delovanje v ZDA je bilo vseskozi tesno povezano z matično domovino.

Leta 1991 je postal član SKD-ja. Je eden izmed pobudnikov in prvi podpredsednik Svetovnega slovenskega kongresa, leta 1994 prvič, leta 1996 pa je bil ponovno izvoljen za predsednika SSK-ja. Leta 1997 je s podporo SKD-ja in SDS-a kandidiral na volitvah za predsednika republike. Bernik je bil leta 2000 na listi Nove Slovenije izvoljen za poslanca. Leta 2004 je prejel zlati častni znak svobode Republike Slovenije. Ta mu je bil izročen ob njegovi 80-letnici "za zasluge v dobro slovenstva in Slovencem, pri osamosvojitvi in mednarodnem priznanju ter razvoju demokracije v Republiki Sloveniji". Zadnja leta je z ženo Marijo živel v domu Janeza Krstnika v Trnovem.

Lan Dečman

Reportaža od Svete Ane, v OBČINI CIRKULANE

Kaj nas pravzaprav leto za letom pelje domov, v Slovenijo? Ja, predvsem so to srečanja s sorodniki, pa tudi lepi kraji, ki si jih je vredno od blizu pogledati. Z Zvonkom sva se odzvala povabilu sorodnika Petra Zmazka iz Gorišnice in se 1.oktobra udeležila zdaj že tradicionalne (tretje) berbe potomke mariborske prastare trte, ki so jo občani pred štirimi leti posadili pri cerkvi Sv. Ane v občini Cirkulane.

Občina Cirkulane spada v prelepo slovensko pokrajino, imenovano Haloze, ki se delijo na Zgornje ali Gozdne Haloze in na Spodnje ali Vinorodne Haloze. Vinorodne Haloze se na nek način začenjajo z Občino Cirkulane. Današnja reliefno podobo občine so ustvarili od pleistocenske dobe naprej potok Bela s svojimi pritoki Belico, Dugo in Gradiškim potokom. Najvišji vrh v občini je Vrbanjšak v Velikem Vrhu, ki doseže komaj 412 m n.v. Ob potokih je nekaj ravninskega sveta, ostalo so griči. Razgibano reliefno pokrajino sestavlja 13 naselij, od tega kar 6 naselij meji na RH (vir It).

- Grad Borl, letnica izgradnje ni natančno znana, predvideva se, da je bil izgrajen nekje pred 12. stol. - prvič se grad omenja leta 1255.
- Postavitev menda prve in najstarejše župnijske cerkve v Sp. Halozah - Sv. Katarine - se omenja okrog leta 1475.
- Začetki današnje župnijske cerkve sv. Barbare v Cirkulanah so precej nejasni, v strokovni literaturi se je uveljavilo mnenje, da je nastala nekako v istem času kot cerkev sv. Katarine (zgodnje 15. stol.).
- V letih 1695-1699 se zgradi velika romarska cerkev - sv. Ana v Velikem Vrhu (grof Franc Anton Sauer). Na sliki je tudi del notranjosti te krasne cerkve, z Davidom Cerneslom, Petrom Zmazkom in g. dekanom Emilom Drevom v sredini.

Božjepotna cerkev sv. Ane v Velikem vrhu stoji na vrhu visokega hriba, imenovanega tudi Strabolšak. Po besedah tamkajšnjega g. dekana, ki upravlja tudi s cerkvijo Sv. Ane, je CERKEV božje ljudstvo, ki roma proti večni domovini. zato je vsako romanje za krščansko življenje zelo pomembno. Vernike namreč vzpodbuja k spreobrnitvi, krepí njihovo vero in podpira apostolsko dejavnost. Zgrajena je bila v 17. stoletju, ko se je na območju župnije sv. Barbare močno razmahnila gradbena dejavnost. V tem času so barokizirali cerkvi sv. Katarine in sv. Barbare, zgradili grajsko kapelo sv. Trojice na Borlu in podružnični cerkvi sv. Elizabete ter sv. Urbana. Cerkev sv. Ane je dal zgraditi borlski graščak, grof Franc Anton Sauer med leti 1695 in 1699, ko je bila blagoslovljena. Po nekaterih virih naj bi bila cerkev zagrajena zaradi zaobljube grofa in njegove soproge Marije Ane, saj sta morala zakonca kar 12 let čakati na rojstvo sina edinca Franca Jožefa. Cerkev je bila kasneje še večkrat obnovljena. L. 1865 je dal župnik napraviti novo ostrešje in obnoviti oltarje. Leta 1922 so obnovili in povišali zvonik, ki ga je razkril silovit vihar l. 1915. V 18. stoletju so do cerkve zgradili Križev pot, od katerega pa je danes ohranjena samo ena kapelica. L. 1908 sta bila pri cerkvi postavljena tudi novo župnišče in romarska hiša. L. 1916 so iz cerkve odpeljali vse tri zvonove, l. 1943 pa en zvon, ki ga je župnik Janez Vogrin za cerkev naročil l. 1920. Cerkev krasí kvalitetna baročna oprema s konca 17. in začetka 18. stoletja. Veliki in oba stranska oltarja sta delo mariborskega kiparja Franca Krištofa Reissa in so iz konca 17. stoletja. Veliki oltar je nekoč krasila dragocena slika sv. Ane, delo znanega štajerskega slikarja Janeza Vida Hauckha iz l. 1699, ki pa je bila pred leti ukradena. Danes je tam tudi oltar sv. Urbana, vinogradniškega zavetnika. Prenesen je bil iz cerkve sv. Urbana na Vrbajnsčaku, ki je pogorela v začetku 19.

stol. zaradi udara strele in je niso več obnovili. V zadnjih letih so obnovili tudi notranjost cerkve in romarski dom ter uredili okolico. Romarji lahko pridejo do cerkve po dveh poteh. Prva je pešpot, ki vodi iz Dolan po gozdu ob križevem potu do vrha, druga pa asfaltna cesta, ki se odcepi pri tovarni v Dolanah in vodi nato med vinogradi do vrha.

Pogovor z g. Janezom Jurgecom, županom Cirkulan; Gusti Budja je obrala svoj grozd; Mladi nadebudni harmonikaš; Mešani pevski zbor lokalnega društva med nastopom; Pogovor s Cerneslovima, Zvonko Bencek v sredini; Zaključek večera pri družini Anike in Franca Zmazek v Markovcih, sin Gregor je zabrenkal tudi na kitaro.

Sedanji župan občine Cirkulane je nadvse podjeten mladi mož, Janez Jurgec. Omeniti je treba tudi, da ima v Eskilstuni strica, Rudolfa Jurgec, ki mu pošilja pozdrave. V času službovanja si je župan skupaj s partnerico Majdo izgradil stanovanjsko hišo v Cirkulanah. Opazil je, da bi se moralo v kraju marsikaj spremeniti, zato se je kot član vaškega odbora zavzemal za hitrejši razvoj in spoznal, da je zmožen več kot le sprejemanja sklepov, ki jih kasneje nihče ne uresniči.

Obiranje grozdja potomke stare trte pri Sv. Anji se je udeležilo veliko ljudi. Tudi sama sem imela to veliko čast, da sem kot Slovenka s Švedske skupaj z Davidom Cerneslom, drugo generacijskem rojaku iz mesta Malmö, ki je bil trenutno z očetom Slovencem na dopustu pri sorodnikih, utrgala vsak po en grozd s te častitljive trte. Posnetek je naredil Zvonko Bencek. Pred trgatvijo se je zvrstil lep kulturni program z mešanim pevskim zborom domačega kulturnega društva, mladimi glasbeniki, predvsem na harmoniki. Najmlajši je zaigral nekaj skladb legendarnega harmonikarja Alojza Slaka, ki je dan poprej umrl. Zvrstili so se tudi govori občinskih mož ter deklamacija pesmi, ki jo objavljam pod tem besedilom. Skratka, z Zvonkom sva doživela krasno kulturno doživetje!

Augustina Budja

Alojz Remec: Zdravljica haloški kraljici

Kdo te nalil je v čaše te
iskreče, Kdo dal ti moč
je, ti biserni napoj, Da
vir si volje židane in
sreče Vsakomur, ki
poljubi se s teboj?

Zrodile so me haloške
gorice, pomladni veter
božal je moj cvet,
poletno sonce me je žgalo
v lice in žar jesenski
spremljal me je v klet.

Iz mene vse zveni:
žvenket kopanja,
brestljanje reza in

škropljenja šum,
klopotcev pesem v lepem
času branja in vriski,
petje v vrh hitečih trum.

Iz mene vse žari:
jutranja zarja, poldansko
sonce in ves zlat večer,
utrinki zvezd in bliski iz
viharja in znoj kopačev –
biser tisočer.

Iz mene vse dehti: vonj
mladoletja po kopni
zemlji in po cvetju trt in
duh opojnih rož, zelenje

cvetja, ki v njem dehti
vinograd, polje, vrt.

Iz mene vse živi: spomin
stoletij, ko me gojil je
viničar – tlačan, in majski
dan, ko prvič smel zapeti
svobode himno naš je
Haložan...«

Nalijte čaše! Naj zvenijo
v slavo goricam, delu za
bodoči rod, in tebi
ljudstvu delovnemu:
zdravo! Da si na svoji
zemlji svoj gospod!

IZLET NA SLOVENSKO SREČANJE V KÖPING

V soboto zjutraj 1. oktobra, ob polšestih zjutraj je krenil avtobus iz Hästvede na pot proti Köpingu. Avtobus je vozil proti Näsumu, Olofströmu kjer je pobiral naše člane in čez skoraj 2 ure je prispel v Kallinge. Veselo sva jih z ženo pozdravila pri vstopu v avtobus, toda vsi so gledali nekako zaspano in medlo, kot da grejo na pogreb in ne na veselico. Kot da niso spali že nekaj dni. Kaj leta napravijo iz človeka, a ne?

Kot vedno sem dobil mesto zraven šoferja, da bova skupno našla pravo pot. Odpeljali smo se proti Växjö, nato pa po pisani pokrajini polni gozdov in vasi mimo Jönköpinga. Zgoraj Huskvarne smo se ustavili in pozajtrkovali na majhni vzpetini zgoraj bencinskega

servisa. Tam je bilo polno majhnih kočic, kjer so bile mize, kamor smo razporedili naše bogastvo in si ponujali hrano. Nekdo je ponujal grški jogurt, drugi pač sendviče s salamo, šunko ali sirom. Ko smo se najedli in tudi malce zalili, je med nami stekel razgovor. Viktor in Greta sta šele včeraj prišla iz Slovenije, pa sta imela veliko za povedati. Drugi so pač oživljali spomine iz poletnih dopustov, jaz sem se spominjal le treh zadnjih operacij od junija do avgusta, toda nisem nobenemu nič rekel. Nisem hotel kvariti razpoloženja. Na vprašanje kako ti je, sem rekel da je odlično, o tabletah ni bilo smisla govoriti.

Čez eno uro smo krenili naprej in se peljali proti Linköpingu, kjer so ob cesti bila postavljena vojaška letala, kot spomeniki na industrijo v tem mestu. To me je spominjalo na naše vojaško letališče v Kallinge, kjer imamo tudi nekaj podobnega ob kasarni F17. Da nam ne bi bilo preveč dolgčas nam je Viktor zaigral na harmoniko in s tem je čarobno utrgal čarobno nit, na obraze je nam prišel nasmeh in dobra volja je prevzela vse v avtobusu. No zdaj pa gremo res na veselico. Sem se že bal kaj bo Lojze rekel, da nas je videl takšne, kot smo bili zjutraj. Po Norrköpingu smo zavili na levo proti Katrineholmu, kjer sem se pred 30 leti skregal s predsednikom jug. društva, ki mi je trobil, da ne razume zakaj Slovenci ne sprejmejo njihove kulture in jezika, saj smo kot bratje. Da nismo bratje smo dokazali že leta 1991 in da smo ponosni na svoj jezik, kulturo in uspešnost slovenskega naroda smo dokazali že večkrat zadnjih 20 let.

Peljali smo se preko zanimivega mostu na jezeru Hjälmarén, marsikateri je vedel povedati o prelepi naravi pri tem jezeru. Naslednji postanek je bil pri Kungsör, kjer smo si naročili ob občestni restavraciji kosilo, ki je bilo tako slabega okusa, da bom od sedaj naprej zmeraj hvalil našo picerijo na trgu v Kallinge.

Po postanku smo se odpeljali proti Köpingu, kjer so nas že pričakovali. Tam nas je že čakal Lojze, ves vesel da smo se pripeljali tako daleč. Tudi Angelca je tekla hitro na blagajno, da nas ne bi potem lovila po dvorani. Po objemih, stiski rok in prijaznih besedah znancev smo si ogledali dvorano, kjer je bilo vse že razporejeno. Vsak je vedel kam bo sedel. Veselili smo se snidenja tudi z g. Zvonetom Podvinskim. Za nami so prišli gostje iz Eskilstune, Göteborga, Hallstahammarja in Stockholma. K nam je prisledla tudi delegacija iz Veleposlaništva RS V

Stockholmu. Med nami je stekel zanimiv pogovor, kajti vprašanj in različnih tem je med nami Slovenci zmeraj na pretek.

No pa se je začelo, vodja organizacije Slovenskega srečanja Alojz Macuh je pozdravil vse navzoče, bilo nas je gostov več kot sto in opisal je zgodovino njihovega društva, ki letos slavi 40 let obstoja. Nato je na oder povabil ga. Metodo Mikuž, ki nas je pozdravila v imenu Veleposlaništva RS v Stockholmu in izročila društvu priložnostno priznanje. Nato je na oder prišel še predsednik Slovenske zveze in slovenski duhovnik, oba sta prisrčno pozdravila navzoče in kulturni program se je lahko pričel. Za KD Slovenijo iz Olofströma je nastopal stari mojster harmonike Viktor Semprimožnik iz Hästvede, iz Slovenskega doma iz Göteborga pa je tudi s harmoniko nastopal Jože Zupančič. Oba sta dobila dolge aplavze, ljudje so bili zadovoljni. Nato je še večkrat nastopila folklorna skupina »Jurij Vodovnik« Skomarje iz Slovenije. Zanimivo je bilo gledati različne ples, s katerimi so se predstavili.

Po kulturnem programu je zaigral ansambel Glas in veselica se je začela. Obenem so pohiteli in nam servirali dobro večerjo, imeli so tudi svojega kuharja, ki je pred nekaj časa prišel iz Slovenije. Kot smo zvedeli, bo kuhar kar ostal v družini predsednika Lojzeta, tako bo pač sigurno, da bodo člani še rajši hodili na prireditve, tako pa je Lojze zagotovil prihodnost društva pa tudi družina bo srečna.

No, veseli trenutki hitro letijo in po loteriji, kjer je nekdo izmaknil glavni dobitok, to je 1 tedenski dopust na slovenskem morju z lepim dekletom, je bil čas, da se pozdravimo in napotimo spet domov. Kaj lahko rečemo, kot vedno je bilo vse dobro organizirano, upam da so bili vsi zadovoljni, ker mi iz Olofströma smo bili izredno zadovoljni, čeprav nas je čakala dolga pot domov. Lojze in Angelca sta bila tako prijazna da sta najprej odpeljala in nato pripeljala našega šoferja, ki je imel prenočišče v vandrarhem, da nas je lahko peljal spočit nazaj preko Skåne za Hästvedo, Olofström in v Kallinge.

Domov sva prišla ob poldesetih zjutraj, na poti sva bila 26 ur, utrujena, neprespana toda srečna. Slovenskemu društvu v Köpingu pa sporočamo: »Najlepša hvala za vse, upam da se bomo še kdaj videli v Köpingu, morda čez 5 ali 10 let!«

Ciril Marjan Stopar

Foto: Z. Podvinski ter Angelca Macuh

Svečana podelitev nagrad in priznanj Nacionalnega inštituta za biologijo

NIB Datum: 09.11.11

V Biološkem središču na Večni poti 111 v Ljubljani, je v ponedeljek, 7. novembra 2011, potekala že druga svečana podelitev nagrad in priznanj Nacionalnega inštituta za biologijo, poimenovanih po prof. dr. Miroslavu Zeiu, ki je bil med ustanovitelji inštituta. Lani je Nacionalni inštitut za biologijo (NIB) obeležil 50-letnico svojega delovanja in ob tej priložnosti prvič v zgodovini NIB-a podelil nagrade in priznanja prof. dr. Miroslava Zeia, posameznikom za njihove izjemne dosežke na področju osnovnih in uporabnih raziskav s področja ved o življenju ter uresničevanja vizij in poslanstva NIB.

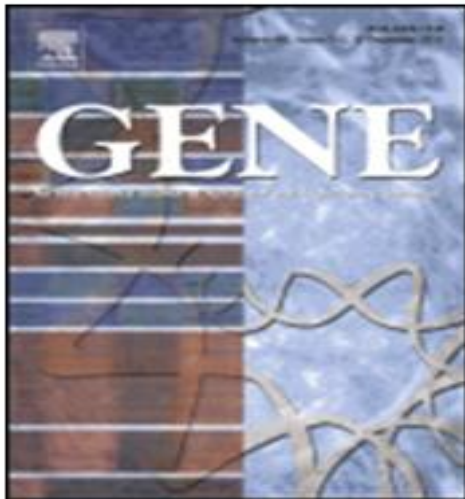
Svečane podelitve se je udeležil tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, mag. Dejan Židan, ki je v svojem slavnostnem nagovoru izpostavil globalen pomen virov hrane in še posebej varne hrane, predvsem zaradi naraščajoče naseljenosti našega planeta. Varna hrana je tudi eden izmed pomembnih področij pri katerih NIB sodeluje z ministrstvom za prehrano. Pod širokim pojmom zdrava hrana se skriva mnogo aktivnosti. Vsem so poznani izpostavljeni primeri gensko spremenjenih organizmov (GSO), kjer NIB pospešeno razvija znanje in tehnologije, kako odkrivati neželene GSO, pomaga MKGP pri pripravi ukrepov in smernic za sobivanje in kontrolo hrane. Nič manj pomemben vidik zdrave hrane je skrb za pitno vodo, od poznavanja ekosistemov iz katerih se napaja, pa vse do odkrivanja strupov, mutagenov in različnih človeku in rastlinam škodljivih mikroorganizmov, pa vse do razvoja metod čiščenja. Nove poti trgovanja in podnebne spremembe povzročajo hitro naseljevanje novih povzročiteljev bolezni in podirajo ravnovesja v ekosistemih. Minister je sodelavcem NIBa zahvalil za dosedanje sodelovanje in jih pozval, da še naprej pomagajo pri kriznih in perečih vprašanjih v državi kot je predvsem nedavno grozeča epidemija trsne rumenice, pomori čebel, hrušev ožig itd., ki groze tudi slovenskemu

gospodarstvu.

Nagrado Miroslava Zeia za izjemne dosežke na področju raziskovalne dejavnosti inštituta sta prejela prof. dr. Jurij Piškur in doc. dr. Rade Injac.

Glavna raziskovalna področja **prof. dr. Jurija Piškurja**, rednega profesorja molekularne genetike na Oddelku za biologijo, Univerze v Lundu na Švedskem pokrivajo metabolizem prekursorjev nukleinskih kislin, gensko zdravljenje, primerjalno genomiko in molekularno

The global distribution and evolution of deoxyribonucleoside kinases in bacteria (Gene, 2011)

Anke Konrad, Ekaterina Yarunova, Tinkara Tinta, Jure Piškur and David A. Liberles

- Department of Molecular Biology, University of Wyoming, Laramie, WY 82071, USA
- 11
- b Marine Biology Station, National Institute of Biology, Fornace 41, 6330 Piran, Slovenia
- 12
- c Department of Biology, Lund University, Sölvegatan 35, SE-22362 Lund, Sweden

evolucijo kvasovk. Prof. Piškur je v zadnjih 5 letih objavil 46 člankov, od skupno več kot 120-ih, med katerimi so tudi objave v najuglednejših znanstvenih revijah. Več njegovih odkritij je bilo patentiranih, je soavtor treh knjig in soustanovitelj treh spin-off biotehnoloških podjetij. Posebno priznanje njegovim raziskovalnim dosežkom predstavlja njegova izvolitev leta 2005 v Kraljevo fiziografsko društvo v Lundu, eno od švedskih kraljevih akademij. Kljub temu, da profesor Piškur že več kot 25 let živi in znanstveno deluje v tujini, ves čas vzdržuje strokovne in osebne stike z domovino. Od leta 2010 tako deluje v Odboru za znanost pri Svetu za Slovence po svetu kot

Prof. Dr. Jurij Piškur

Dr. Jurij Piškur, Dr. Alenka Malej and Dr. Rade

Injac posvetovalno telo Vlade RS. Od leta 2009 pa sodeluje z laboratorijem za mikrobiologijo Morske biološke postaje Nacionalnega inštituta za biologijo na področju raziskav morskih mikroorganizmov pri adaptacijah na spremenjene okoljske dejavnike.

Docentu dr. Radetu Injacu je uspelo z inovativnim znanstvenim pristopom in uporabo najsodobnejših farmakoloških in analiznih metod dokazati potencialno uporabo fulerenola kot organoprotektiva pri terapiji rakavih obolenj z doksorubicinom. S svojim delom je postavil temelje za številne nadaljnje raziskave farmakološke uporabnosti fulerenolov ter narediti pomemben korak k implementaciji tovrstnih učinkovin v klinično prakso. O znanstveni odličnosti njegovih raziskav priča 34 znanstvenih člankov v zadnjih petih letih, ki so bili že več 240-krat citirani. Njegovo poznavanje farmacevtske tehnologije se odraža v štirih mednarodnih patentnih prijavih.

Prof.dr. Jure Piškur

SESTRE BUDJA

Graditeljice glasbenih mostov

Sestre Budja s svojimi ubranimi glasovi in tematsko skrbno pripravljeno glasbo bogatijo zbirke ljubiteljev glasbe v Sloveniji in na Švedskem

Jože Galič

Clevelandu pogosto pravimo tudi ameriška Ljubljana, predvsem zaradi velikega števila naših

Sestre Budja z očetom Avgustom, 1972; Sestre z rojakoma Milanom Brglezom in Martinom Pečovnikom, tik pred osamosvojitvijo Slovenije, juhij 1991; Moški pevski zbor s triom sester

Budja, Göteborg; Nastop v Ribnici, 2005; Nastop v Frälsningsarme, Landskrona, 2003; Lastovke, Malmö 1977; Nastop v Halmstadu, 1992.

rojakov, ki so si tam v različnih obdobjih našli svoj novi dom. Bi lahko Landskroni rekli švedska Ribnica? Če bi razmišljali tako smelo kot Avgušтина Budja, dolgoletna učiteljica dopolnilnega pouka, avtorica več knjig o Slovencih na Švedskem ter urednica edinega slovenskega časopisa v tej skandinavski državi, bi bilo mogoče tudi to! A pot Sester Budja do

izgradnje mostu med Landskrono in Ribnico je bila dolga in vijugasta.

Foto: Srečanje s pisateljem Ivanom Sivcem, 2002; Orkester Lastovke, 1977; Nastop v Brunarici pri Kočevju, 1984; Bratje Pirnat in sestre Budja, Kamniška Bistrica; Nastop pri Mali Nedelji, 1999; Glasbeni mostovi – snemanje, intervjuji (radio Ognjišče in drugi), nastopi, M.N. 2000;

Živeti na Švedskem

Gabrijela Karlin, roj Budja, Avgušтина Budja in Olga Budja iz glasbene družine Avgusta in Angele Budja iz Male Nedelje v Prlekiji so se za odhod na začasno delo na Švedskem odločale sredi šestdesetih let prejšnjega stoletja. V

Landskrono so se medtem preselili tudi njihovi oče, mati in brat Janez z družino. Že leta 1968 so v krogu družine ustanovili SKK Triglav, prvo slovensko društvo na Švedskem, ki se je

da so v glasbi pristali tudi njihovi otroci in vnuki, ki danes tvorijo »srce« Orfeuma! Družina brata Janeza se je sicer konec sedemdesetih let vrnila v Slovenijo in pozneje tudi starša, Gabrijela, Avguščina in Olga pa so pognale korenine na Švedskem. Med drugim so bile pevke narodnozabavnega ansambla Lastovke, same pa so se posvetile pisanju in izvajanju švedskih in slovenskih pesmi, ki jih pogosto prirejajo v obeh jezikih.

Foto: Sestre Budja, skeč Hčere svet, 1978; 15. Slov. srečanje 1998, Lipa 30 let; Nastop v gledališču, Landskrona 2003; Izseljenski piknik v Škofji Loki 1986; Srečanje z Igorjem Podpečanom z družino ter Markom Bezovškom, ki je prirejal

glasbo za več zgoščenk sester Budja, 2000

leta 1977 preimenovalo v Društvo Lipa, 1999. pa v Družinsko pevsko društvo Orfeum. Ves čas obstoja društva je bilo rdeča nit njegovega delovanja ohranjanje kulturne dediščine s pretežno glasbeno osnovo. Oče Avgust je bil organist in pevovodja, mati Angela pevka v pevskem zboru... Povsem naravno je torej bilo,

Slovenija jih je odkrila leta 1998

Janezovi ženi Štefki, ki je dobro poznala kakovost sester Budja, je z leti šlo že pošteno na živce, da so dekleta – razen občasnih nastopov na izseljenskih piknikih in nekaterih televizijskih postajah – v Sloveniji skoraj nepoznana. Prepričala jih je, da so na Televizijo Slovenija, kjer je bila v tistem času zelo priljubljena oddaja Po domače z voditeljem Jožetom Galičem, poslale

nekaj svojih posnetkov – in čakale. Pa ne dolgo, kajti ravno v tistem času je uredništvo pripravljalo posebno oddajo z naslovom Dobrodošli v Sloveniji, v kateri so nastopali različni slovenski ansambli in solisti iz domovine in tujine. Sestre Budja je na tem prelomnem nastopu odkril slovenski glasbeni svet: zanje se je začela zanimati vodilna glasbena založba, Televizija Slovenija pa je z njimi v domači Mali Nedelji posnela prve tri videospote, ki jih je režiral Matjaž Koncilja, njihov kasneje pogost in dragocen sopotnik.

Kar šest plošč – in velik glasbeni most!

Z glasbenim producentom Igorjem Podpečanom ter številnimi slovenskimi soavtorji in studijskimi glasbeniki so sestre Budja v obdobju 1998 – 2003 posnele kar šest plošč z naslednjimi naslovi: **Spoznanje**, 2x **Tedeum** (božične pesmi v slovenski in švedski različici), **Otroci zemlje**, **Ave** in **Večernice**. Sredi največjega snemalnega zagona so začele z režiserjem Konciljo načrtovati tudi zahtevno video produkcijo, ki bi obsegala snemanja na Švedskem in v Sloveniji. Toda kje dobiti denar za njeno uresničitev?! Dotlej so sestavu že pomagali na občini v Landskroni, pri Uradu Vlade RS za

Slovence v zamejstvu in po svetu...»Domača« občina Ljutomer tega ni zmogla, zato se je Ribničan Marko Modrej, radijski urednik in voditelj ter občasni organizator nastopov Sester Budja (te so ga včasih ljubkovalno imenovali kar naš talisman sreče), povezal s takratnim ribniškim županom Jožetom Tankom. Občina Ribnica je junija 2000 prižgala »zeleno luč« za slovenski del sponzorstva tega glasbenega projekta, ki je za naslednjih šest let močno povezal Landskrono

spotov, posnetih v različnih krajih Slovenije, na

vseh pa Sestre Budja s svojimi ubranimi glasovi in tematsko skrbno pripravljeno glasbo – vse to še danes bogati zbirke ljubiteljev njihove glasbe na Švedskem in v Sloveniji!

in Ribnico, Švedsko in Slovenijo. Pet spotov, posnetih v Landskroni in njeni okolici, ter pet

Začetki 1970; Ribnica se povezuje z Landskrono; Zadnja zgoščenka sester Budja Večernice 2004, posneta z družinskim pevskim zborom Orfeum

Nenehna vračanja »k Mali Nedelji«

Budjevega očeta Avgusta že dolgo ni več, pred leti je umrl tudi Janez..., mati Angela, čila 95-letnica, pa še vedno živi na rodni grudi, občasno tudi na Švedskem. In vseskozi je katera od hčera pri njej. Ko je nastajal ta zapis, je bila to že v uvodu omenjena Avguština, ki je pripoved o življenju svoje z glasbo zaznamovane družine sklenila takole: »Je že res, da je vsak človek svoje sreče kovač, vendar je v življenju pomembno biti tudi ob pravem času na

pravem mestu in se srečati s pravimi ljudmi. Nam je to kar zadovoljivo tudi uspelo.«

*Havängsdösens kung o drottning
 "Från min steniga grav
 tittar jag ut över Östersjön.
 Böljande vågor slår emot sandstranden."
 Här vid Verkeäns strand
 står Linus o Nina –
 dom älskar havet, vågorna och solen.
 Här blir de man o hustru.
 Föräldrar till den underbara Sixten,
 vars ögon är klara som ett azurblått hav.
 Vi älskar honom alla
 och gläds nu för Nina o Linus –
 Havängs drottning o konung.*

*Vi önskar er lycka till i livet!
 Inga o Karlo*

Pozdravljena Gustika!

Najlepša hvala za vse članke v Slovenskem glasilu.

Mi pa smo zdaj imeli družinski praznik, najina starejša hči Nina se je poročila z svojim Linusom, in to kar na morski obali v obilju mivke. Pokrajina poroke je bil Österlen, v kraju Haväng. Poročnemu paru pa sem napisal pesmico.

Na fotografiji so: sestra moža Louise, mali presrečni Sixten ter Linus in Nina.

Lep pozdrav Karlo Pesjak

40. obletnica SD Simon Gregorčič v Köpingu

Slovenska skupnost v Köpingu je med našimi skupnostmi srednje velika, po trdnosti in povezanosti pa je ena tistih, ki si prizadeva ljudi povezovati in jih nagovarjati k ohranjanju slovenstva in slovenske vernosti. 1. oktobra 2011 je bilo tam izredno veselo, saj je minilo 40 let, kar je bilo ustanovljeno SD Simon Gregorčič. Med gosti je bil tudi Franc Breznik, ki je bil med ustanovitelji društva. Častitljivo obletnico so počastili tudi na državni ravni, saj se je tega jubileja udeležila ga. Metoda Mikuž, odpravnica poslov na slovenski Ambasadi, skupaj z asistentom Ronnyjem Colnerjem. Za kulturni program in za veselo razpoloženje so poskrbeli Folklorna skupina Jurij Vodovnik iz Skomarij in ansambel Glas iz Zreč pod zelenim Pohorjem. Praznovanja se je udeležil tudi predsednik Slovenske zveze na Švedskem, Ciril Stopar, ki je s sabo pripeljal skupino rojakov iz Olofströma in okolice. Z njimi je prišel Viktor Semprimožnik, ki je znani slovenski harmonikaš na frajtonarico in je sodeloval v kulturnem delu programa.

Gostje iz Slovenije, Folklorna skupina Jurij Vodovnik iz Skomarij in ansambel Glas iz Zreč so prišli na Husto v petek proti večeru, kjer so bili pri Macuhovih velikodušno sprejeti. Po krajšem počitku so se odpeljali na kraj, kjer so dobili večerjo in kjer so prespali. Pred samo večerjo so skupaj zapeli V dolini tihi in se tako spomnili pokojnega slovenskega godca Lojzeta Slaka, kakor so bili preko spleta Slovenci povabljeni, da se ob

20.00 tisti dan spomnijo rojaka, ki je slovensko narodovo bogastvo ponesel daleč med rojake po svetu. Program je vodil Alojz Macuh, predsednik SD Simon Gregorčič v slovenskem jeziku. V švedskem jeziku pa je nagovarjala navzoče Simona Macuh, tako so tudi Švedski mogli razumeti, kaj je Alojz Macuh povedal. Slovenska in švedska himna sta napovedali svečani dogodek. Potem je sledil pozdrav vsem navzočim in nagovor ge. Metode Mikuž, ki je v imenu slovenske države pozdravila vse navzoče. Tudi predsednik Slovenske zveze, kakor slovenski dušni pastir sta imela priložnost navzoče nagovoriti. Folklorna skupina Jurij Vodovnik pa je s svojimi spleti prikazala slovenske pokrajine in njihove značilne plesne. Tako se je kulturni program prevesil v slovensko praznovanje, ki je bilo zares prisrčno.

Za slovensko večerjo je poskrbel kuhar Boštjan Kores, ki je s svojimi pomočniki pripravil resnično okusna in izbrana jedila, tako da so bili vsi gostje zelo zadovoljni. Mladina je skupaj stopila in postregla vse navzoče, tako da so bili vsi hitro postreženi. Nekateri so poskrbeli tudi za prodajo tombole, ki je imela bogate dobitke. Iskrene čestitke in zahvala odgovornim v SD Simon Gregorčič, ki so organizirali in lepo izvedli jubilejno praznovanje. Veliko dela je bilo za vsem tem, zato iz srca hvala vsem, ki ste žrtvovali svoj čas in moči, da je bilo praznovanje resnično lepo. Hvala pa tudi vsem slovenskim društvom, ki so organizirala na terenu prevoz v Köping in omogočila rojakom, da so skoraj z vseh delov južne Švedske prišli na to praznovanje. Še veliko let in lepih srečanj v vzpodbudo mlajšemu rodu, da se bo z veseljem udeleževal slovenskih srečanj v naših društvih.

Zvone Podvinski

Nekaj napotkov za življenje v dvoje ali Otroška razmišljanja o zmenkih in skupnem življenju

KAJ SE POČNE NA ZMENKU S FANTOM/PUNCO?

Zmenki so zato, da bi se ljudje zabavali, in to bi morali vsi izkoristiti, da se bolje spoznajo. Celo fanti znajo povedati kaj zanimivega, če jih dovolj dolgo poslušáš! *Jasna, 8 let (od kod ji to? od mame?)*

Na prvem zmenku si pripoveduješ zanimive zgodbe, da si potem želiš na zmenek tudi drugič! *Niko, 8 let (hmmm)*

KAJ BI NAREDIL, ČE BI ŠLO NA PRVEM ZMENKU VSE NAROBE?

Jaz bi šel domov in se delal, da sem mrtev. Potem bi poklical časopis in jim rekel, naj pripravijo osmrtnico! *Darko, 9 let (to tudi mene včasih prime...)*

KDAJ SE LAHKO PRVIČ POLJUBIŠ?

Če je bogat in ima polno denarja.

Jelena, 7 let (ta ima ziher kakšno starejšo blond sestro)

Ko se s punco enkrat poljubiš, se moraš z njo poročiti in imeti z njo otroke. Tako ti je to! *Dejan, 8 let (da, Dejan, na žalost je res tako)*

KAKO SE ODLOČIŠ, DA SE JE TREBA POROČITI?

Prvo moraš najti nekoga, ki ima rad iste stvari kot ti. Če na primer ti rad gledaš nogomet, mora biti to všeč tudi njej, pa še čips in pivo ti mora prinesť.

Marko, 10 let (popolnoma prav ima)

O teh stvareh ne odločaš sam. Bog to odloči že zdavnaj vnaprej in ti to samo sprejmeš!

Ivana, 10 let (nekaj je na tem)

KATERA LETA SO PRAVA ZA POROKO?

Najboljše je biti star 23, ker potem poznaš svojega moža že vsaj 10 let.

Sandra, 10 let (če pri trinajstih se niste imeli resnega, se pazite:))

Ni najboljših let za poroko. Da se poročiš, moraš biti enostavno velik bedak!

Filip, 6 let (fant ima slabe izkušnje)

ALI JE BITI BOLJE POROČEN ALI NE?

Jaz ne vem. Ampak nikdar se ne bi poljubljal s svojo ženo. Nočem, da postane debela!

Marko, 8 let (res bister)

Deklice se ne rabimo poročiti! Ampak fantje rabijo nekoga, da jim čisti!

Marija, 9 let (ona že ve...)

KAJ MORAŠ NAREDITI, DA JE ZAKON USPEŠEN?

Mož mora ženi ves čas govoriti, da je lepa, tudi takrat, ko zgleda kot avtobus!

Stanko, 10 let (absolutni zmagovalec, tale Stanko)

...kakšne izkušnje in kakšna pamet, res je vse drugače, kot je nekoč bilo.... (Denis Farkaš)

Prispevek Slovencev s Švedske k samostojnosti Slovenije leta 1991

Slovenci!**Mi Slovenci se ne prodamo, Za svobodo se boriti znamo.****Domovino branimo, Svetu kažemo, Neodvisnost hočemo.****Svet, priznaj nas ti! Narod krvavi, Za svobodo zdaj trpi.**

Renata Štefanič (Pesem je bila objavljena v Našem glasu, št. 109)

Tako je mlada Renata Štefanič iz Stockholma na praznik apostolskih prvakov Petra in Pavla izrazila svoje občutje, bolečino in skrb, kakor tudi pogum in podporo za samostojno Slovenijo. Dolgoletne sanje, ki so jih sanjali naši rojaki v tujini, tudi na Švedskem, so se v času krvavih spopadov za samostojno Slovenijo začele uresničevati. V članku z naslovom S Slovenijo v srcih Adi Golčman piše najprej o praznovanju slovenske samostojnosti. Takoj zatem omeni agresijo Jugoslovanske armade in kako je Slovenija z dobro organizirano in učinkovito obrambo ter bojevitim duhom po enajstih dneh zmagala. Prav tako opisuje zmago na medijskem področju, saj je približno tisoč domačih in tujih novinarjev vsak dan poročalo o »uspešni obrambi Davida nad Goljatom«. To je bila tudi priložnost vrnitve v tisočletno zgodovino slovenskega naroda, ki je bila končno izsanjana. Aktualni komentarji, reportaže in intervjuji, vse to je prispevalo k večjemu in boljšemu poznavanju zgodovine slovenskega naroda tudi zunaj njenih meja.

V času agresije jugo vojske je nastala tudi ogromna materialna škoda. Zato je prišlo do ugotovitve tudi med rojaki na Švedskem, da bo za obnovo potrebna pomoč vseh, »prav tako nas, ki trenutno živimo v inozemstvu«. Tudi Slovenci na Švedskem so se aktivno vključili v pomoč napadeni domovini tako, da so organizirali demonstracije, osvetljevali so slovenski problem v švedskih sredstvih javnega obveščanja, delegacije rojakov so obiskovale švedske politike in seveda je nesreča slovenskega naroda doma klicala po zbiranju sredstev za pomoč domovini. Mladina iz Malmöja in okolice je demonstrativno predala svoje potne liste jugoslovanskemu konzulatu, kar je zabeležila tudi švedska televizija. Takole so zapisali na listič, ki so ga priložili potnim listom:

Počutimo se prizadeti zaradi dogodkov v Sloveniji in zato se odpovedujemo vašim potnim listom.**Obsojamo tako imenovano vlado v Beogradu in njen napad na suveren in demokratičen narod.****Dogodki so pokazali, da tisto, kar je nekoč bila Jugoslavija, danes za nas ne obstaja več.****S to simbolično potezo želimo opozoriti in obvestiti ves zahodni svet.**

Slovenci v Švedski

Omeniti je potrebno tudi junaško delo, ko sta Anica in Stanko Ratajč pozno ponoči ponosno in zaneseno šivala prvo slovensko zastavo za sobotne demonstracije v Stockholmu. Spomniti se je potrebno tudi Petra, ki je pred švedskim parlamentom v svojem govoru prvi javno obsodil agresijo na Slovenijo in zahteval večjo odločnost od švedskih oblasti glede slovenskega vprašanja. Slovenski domovi na Švedskem so postali

telefonske centrale in kulturno obveščevalni centri v tistih kriznih trenutkih. Če je bilo na eni strani toliko velikodušnosti in neustrašnosti in smelosti pa je po drugi strani potrebno priznati, da je v tistem času bilo kar nekaj rojakov, ki so utihnili, se izolirali, morda tudi zaradi svojega položaja v švedski družbi. A pisec članka razmišlja, da morda pa so ob radiu in televiziji vseeno navijali za samostojno Slovenijo. Na praznik apostolskih prvakov Petra in Pavla so bile velike demonstracije v Stockholmu, kjer so se zbrali rojaki z vse Švedske. Potem pa so se zbirali 22 tednov in v različnih mestih demonstrirali, skupaj s Hrvati in Albanci za priznanje samostojne države Slovenije in ostalih dveh držav. V času priprave na slovensko samostojnost je nastal Svetovni slovenski kongres, ki je imel delegate tudi s Švedske. Janez Bajt, Gustika Budja in Jože Bergoč so se udeležili ustanovitve le tega v Ljubljani. Svetovni slovenski kongres se je zaradi napada na Slovenijo in zaradi okupacije s strani jugoslovanske vojske moral predčasno raziti, vendar pa so člani po svojim močeh prispevali k priznanju Slovenije pred tujimi državami.

Veliko poslanstvo za priznanje Slovenije je v časih demonstracij na Švedskem opravil največji slovenski fotograf Karlo Pesjak, ki je demonstracije zapisal spominu na fotografski papir. Tako so rojaki iz Göteborga 19. junija 2011 ob praznovanju 20. obletnice slovenske samostojnosti, kakor tudi rojaki z vsega sveta v petek 1. julija 2011 v Ljubljani blizu Magistrata občudovali in z velikim zanimanjem si ogledovali njegove fotografije z praktično vseh demonstracij na Švedskem. Slovenska katoliška misija s Švedske je na tem praznovanju v Ljubljani v začetku julija 2011 prispevala svoj delež, saj so poleg fotografij z demonstracij izpred 20-tih let, bili tam na ogled tudi dve slovenski zastavi. Zakonca Stanko in Anica Ratajč sta lastnoročno šivano zastavo prinesla celo osebno in se, skupaj z Aničinim bratom ter svakinjo iz Avstralije, udeležila tega praznovanja v Ljubljani. Družina Štefaničevih iz Stockholma je posodila slovensko zastavo slovenskemu duhovniku Zvonetu, ki je zastavo nesel po dvajsetih letih iz Stockholma v Ljubljano.

Koliko prostovoljnega dela glede pošte in obveščanja je bilo v tistih dneh vojne za samostojno Slovenijo, koliko prečutih noči in pogovorov ter pripravljanja nagovorov ob demonstracijah na različnih krajih med Göteborgom in Stockholmom, vse tja do južne Švedske. Tudi takratni slovenski dušni pastir Jože Drovc je odigral pomembno vlogo pri osamosvajanju Slovenije. Takratna mladina, je ob podpori staršev pokazala svojo ljubezen do domovine, kakor tudi neustrašnost glede jugoslovanske agresije na domovino. Mnogi so bili pripravljeni priti domov in se boriti za svobodno in neodvisno Slovenijo. Omeniti je vredno in potrebno, da je kar nekaj naših rojakov shranjevalo odrezke iz švedskih časopisov, ki so v dnevih vojne za samostojno Slovenijo poročali o dogajanju prav tam. S ponosom pokažejo še danes, kaj vse se je poročalo o Sloveniji, ko je bila napadena s strani jugoslovanske vojske. Prav tako je vredno spomina omemba denarne pomoči, ki se je zbirala med rojaki na Švedskem. Ta pomoč je bila v »razbiti« Sloveniji še kako dobrodošla in je obenem pokazala solidarnost z rojaki v domovini.

Na koncu tega zapisa pa je prav, da pisec tega članka zapiše misel nekega rojaka, ki je bil pred dvajsetimi leti zelo aktiven pri demonstracijah. Nekako takole je rekel: Takrat se nismo borili za takšno Slovenijo, kakršno jo imamo danes, leta 2011. Veliko dobre volje je tudi pri Slovencih na Švedskem ostalo. Veliko novega upanja je, da se življenje v domovini Sloveniji nekoč le spremeni na lepše in da bo domovina Slovenija še prijaznejša tudi do Slovencev zunaj njenih meja. Želja je, da bi demokracija zaživela tudi v Sloveniji in z njo vse večja odgovornost njenih politikov za skupno dobro in ne le za lastni žep. Naj živi torej samostojna, demokratična Slovenija in z njo vsi, ki si prizadevajo za njeno skupno dobro. Hvala vsem, ki so pred dvajsetimi leti smelo stopili skupaj in dodali s skupnimi močmi za svobodno in samostojno Slovenijo in ki Slovenijo na različnih področjih še danes vredno zastopajo v tujini, kjer živijo razkropljeni po svetu.

Zbral in povzel iz Naš glas, glasilo slovenskih društev na Švedskem, št. 109, na god rožnovenske Matere Božje

Zvone Podvinski

Augustina vill se

”Jag vågar inte åka till barnen”

LJUBLJANA (IDAG:s utsända) Här i Ljubljana, står Augustina Bučja från Landskrona och längtar efter sin son Matej Daniel, tio år, och fyraåriga barnbarnet Therese. Barnen är i en by knappt 15 mil från Ljubljana. Ändå kan Augustina inte träffa dem.

— Jag vågar inte åka till barnen. Det är alldeles för farligt att ge sig ut på vägarna. När Augustina Bučja åkte till Jugoslavien 11 juni var det för att hon själv skulle delta i den slovenska världskongressen och för att hon och barnen skulle få semester i det gamla hemlandet. Kriget ändrade allt.

FAMILJEN SPLITTRADES

Familjen är splittrad. Augustina sitter fast i Ljubljana och de två barnen och Augustinas mamma, Angela, 75 år, finns i byn Bukovci nära gränsen till Kroatien och hemma i Landskrona finns Augustinas man Zvonko och hennes tre andra döttrar Anne-Marie, 23 år, Helena, 25 år och Theodora, 26 år.

— Min man säger att han ska åka hit nå onsdag och försöka ta

finns Augustinas man Zvonko och hennes tre andra döttrar Anne-Marie, 23 år, Helena, 25 år och Theodora, 26 år.

— Min man säger att han ska åka hit på onsdag och försöka ta sig över gränsen till Jugoslavien. Anne-Marie vill också åka med.

KOM HIT SOM 19-ÅRING

Augustina Budja kom som 19-åring till Sverige 1964. I dag är hon ordförande i Lipa (det slovenska förbundet) i Landskrona och utsedd som Sveriges representant i den slovenska världskongressen i Ljubljana förra veckan.

— När vi åkte hit kunde jag aldrig drömma om att det skulle bli så här, säger Augustina.

Hennes mamma Angela som också bor i Landskrona har kvar sitt hus i hembyn. Där lämnades barnen medan Augustina skulle kongressa.

— Det var i tisdags i förra veckan.

SÄKRARE I BYN

— Jag pratar med barnen i telefon, de säger att de längtar efter mig och jag försöker förklara var-

Augustina Budja sitter fast i Ljubljana och längtar efter att få träffa sina förklara varför jag inte kan komma och hälsa på dem. Men trots allt är har hennes familj beslutat sig att trots alla faror och ge sig iväg till Aug

för jag inte kan komma och hälsa på dem.

— Men trots allt är barnen säkrare i byn än i Ljubljana. Och där kommer det att finnas mat om situationen förvärras här.

HÅRDA STRIDER

Vi träffar Augustina på en cafeteria intill det slovenska parlamentet. Radion står på för full volym och lämnar ständiga rapporter som visar hur bräckligt

EG-avtalet om tre månaders vapenvila är.

Hårda strider i en by i Kroatien, serberna mobiliserar 200 000 man, vid gränsen mot Österrike vägrar slovenska trupper regeringssoldater att retirera. Och farligast av allt; alla gör sina egna tolkningar av hur det muntliga avtalet (ingen har skrivit under det) ska tolkas.

Alla vägrar att lämna ifrån sig vapnen, regeringen beskyller slovenerna för att döda krigsfång-

fa sina barn. — Jag pratar med barnen i telefon och jag försöker allt är barnen säkrare i byn än i Ljubljana, säger hon. Hemma i Sverige II Augustina och sina andra släktingar i det oroliga Slovenien.

va- ar och en avhoppad hög officer i den jugoslaviska armén med slovenskt ursprung berättar att det inte finns någon som för befälet för regeringsstyrkorna. Officerarna gör som de vill.

STOLT ÖVER SITT FOLK

Hans uppgifter bekräftar alla tidigare vittnesmål om att regeringen i Belgrad inte har någon kontroll över armén, där nästan alla officerare är serber och auto-

matiskt fientliga till Slovenien och Kroatien.

— Jag känner mig som både svenska och slovenska, säger Augustina Budja. Men just nu är jag bara stolt över vad mitt slovenska folk åstadkommer.

Samtidigt är hon mycket orolig för fortsatta våldsamheter och hon längtar efter att få träffa barnen igen.

— Jag är rädd för att det dröjer. Det kan mycket väl hända att det blir min man som får se dem först.

sin familj igen

De riskerar livet för att återförenas

LANDSKRONA (IDAG) Medan de flesta västerlänningar flyr från inbördeskrigets Jugoslavien, gör Anne-Marie och hennes pappa Zvonko tvärtom.

Just nu packar de det sista hemma i Landskrona.

I morgon trotsar de farorna och ger sig i väg till sina släktingar i det oroliga Slovenien.

— Jugoslavien är känslomässigt vårt hemland lika mycket som Sverige är det, säger Zvonko Bencek.

Av KATRIN ZETTERLUND

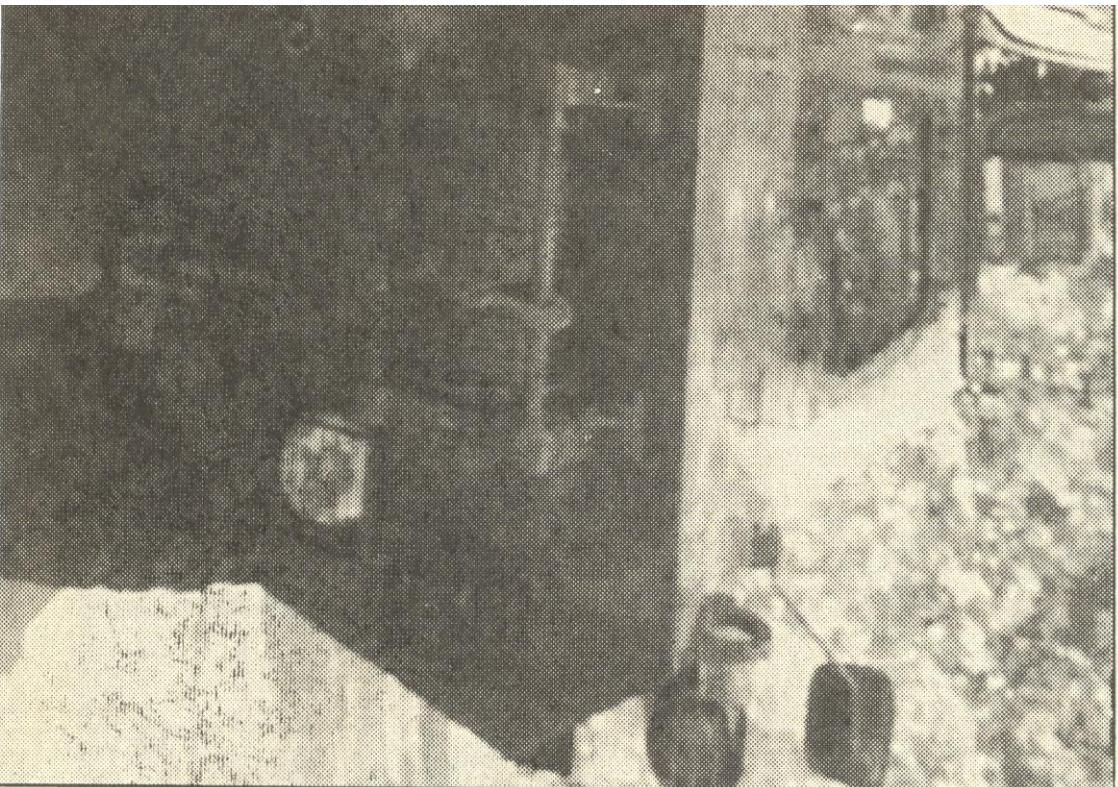
Inbördeskriget i Jugoslavien har tillfälligt splittrat Landskronafamiljen Bencek-Budja.

Zvonkos fru Augustina Budja sitter fast i Ljubljana, medan paret's 10-åriga son Matej Daniel och barnbarnet Therese, 4, finns hos Augustinas mamma Angela, 75, i byn Buckovci nära gränsen till Kroatien.

I morgon skjivs syskonen åt Helena, 25, (till vänster) stannar hemma i Landskrona. Anne-Marie, 23, trotsar krigets faror och följer med pappa Zvonko till delar av den splittrade familjen i Jugoslavien.

— Jag vill ner och träffa min dotter, säger Anne-Marie.

MÅSTE FÅ UT BARNEN

— Min första tanke var att jag måste dit ner och få ut barnen ur landet. Men om det har lugnat sig när vi kommer dit, så stannar vi kvar ett tag, säger Zvonko.

I morgon kör han tillsammans med sin dotter, Thereses mamma Anne-Marie, ner mot en österrikiska gränsstad.

— Vi tror inte att det blir några problem att komma in i landet. Det finns nog flera möjliga vägar att komma igenom därnere, säger Zvonko.

När Augustina, sonen Matej Daniel och barnbarnet Therese reste till Jugoslavien 11 juni, planerade resten av familjen att följa efter nu på torsdag.

LÄNGTAR EFTER DOTTERN

— Men nu blir det bara pappa och jag, säger Anne-Marie, 28.

— Jag gör det för att jag längtar efter min dotter, fortsätter hon.

Anne-Maries syster Helena, 25, backade ur i sista stund.

— Jag har små barn att ta ansvar för och jag vill inte riskera något för deras del, säger Helena.

Pappa Zvonko tror inte att han och dottern Anne-Marie kommer att råka illa ut.

MYCKET FÖRSIKTIGA

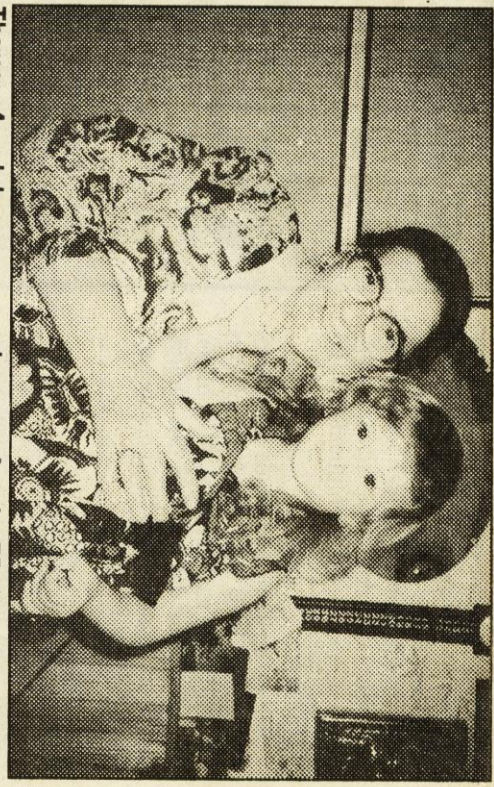
— Vi tar det försiktigt. Vi kan språket och omgivningarna och håller oss inomhus på kvällar och nätter, säger han.

Zvonko vet inte när han får träffa sin fru igen.

— Vi åker inte till henne i Ljubljana. Det är mindre farligt hemma hos min svärmor i Bukkovi. Det ligger avsides ute på landet.

Zvonkos 10-årige son Matej Daniel ringde därifrån hem till sin pappa senast i går.

— Jag vill ner och träffa min dotter, säger Anne-Marie.

Therese, 4, och hennes gammelmormor Angela, 75, finns i Angelas hus i en by nära den kroatiska gränsen. Angela, som också bor i Landskrona har kvar sitt hus i den jugoslaviska hembyn.

— Han sa att han längtar efter mig. Jag tror han mår bra. Jag vet inte riktigt hur mycket han förstår. De har ju set flygplan och hört skottlossning.

UPPVUXNA I SVERIGE

Zvonko har bott i Sverige i 30 år. Hans fyra barn är uppvuxna i Landskrona.

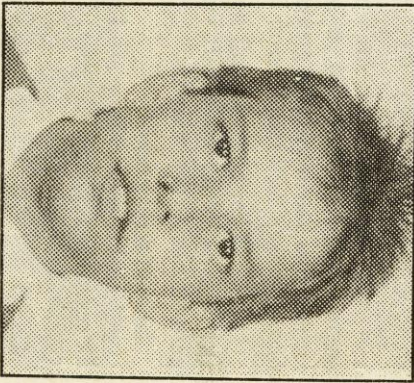
— Men vi har alltid haft tät kontakt med våra släktingar i Jugoslavien och hälsat på minst en gång om året. Det som händer där nere nu känns fruktansvärt, säger Zvonko.

Han hoppas att oroligheterna ska avta under veckan.

DE BORDE SLUTA SLÄSS

— I så fall stannar vi kvar ett tag. Jag kan inget göra och jag kan inte släss, det har jag aldrig kunnat, men på något sätt vill jag vara där i alla fall.

Han säger att han känner sig som svensk, men samtidigt som jugoslav.

10-åriga Matej Daniel ringde i går kväll hem till pappa Zvonko i Landskrona. — Jag längtar efter dig pappa, sa han.

— Jag är en slovensk jugoslav. Men tidigare har det inte varit värre skillnad mellan slover och andra folkslag än vad det är mellan skåningar och stockholmare, säger Zvonko.

— Det är hemskt, om de bara kunde sluta släss och sätta sig ner i diskussioner i stället.

IDAG

NFALL

i går kväll gick he- i den jugoslaviska all mot civilbefolk- nika strax utanför kvinna sårades. Det nvarnet besvarade helikoptrarna för- terades också om delar av Slovenien.

STELLAN BERGSTEN

LENNART REHNMAR

I JUGOSLAVIEN

tsupet i norsk TV

G-TT-NTB) Nor- ämnden vill inte reklam i TV.

CNN och Discovery där rek- lamsnuttarna förekommer.

Norrmän runt om i landet protesterar mot att det svarat i TV-rutorna och nu återstår för norska kulturd- partementet att diskutera den känsliga frågan för att fatta ett slutgiltigt beslut.

Slovenerna i Sverige demonstrerade i städerna, dock tvekade svenska politiker angående händelserna i Slovenien. Det dröjde några svåra månader till innan Sverige erkände Sloveniens suveränitet, landets självständighet.

Antigen tillsammans!

Budja

Väntan är slut och familjerna är tillsammans igen efter två veckor av ovisshet och ångest. Från vänster 4-åriga Therese hos mormor Augusta, Anne-Marie med 10-åriga Matej i famnen, Zvonko och Augustinas mamma Angela.

I Stockholm fanns det mäktiga slovener som ville behålla Jugoslavien. De motsatte sig alla försök och tyckte att Sloveniens självständighetskamp kommer att sluta illa. Dessa Sverige-sloveners hade mycket att förlora med Sloveniens självständighet och bara att vinna om Jugoslavien överlevde som förr... ..

Väntan är slut och familjerna är tillsammans igen efter två veckor av ovisshet och ångest. Från vänster 4-åriga famnen, Zvonko och Augustinas mamma Angela.

Kriget spittrade familjer

BUCKOVCI, SLOVENIEN Tillsammans igen! I går tog nästan två veckor av väntan och ångest slut för Augustina Budja från Landskrona och hennes dotter Anne-Marie.

Då fick de äntligen träffa sina barn igen.

Mötet skedde i byn Buckovci i de slovenska bergen, där kriget rasat i flera dagar.

— Underbart, säger Augustina och kramar om sin son Matej Daniel, tio år.

Therese, fyra år, sitter i knät hos mamma Anne-Marie och bryr sig inte om någon annan. Familjen splittrades på tre platser av kriget i Jugoslavien. Augustina Budja var i Ljubljana för att delta i den slovenska kon-

gressen, när kriget bröt ut. Då hade hon lämnat Matej Daniel och Therese hos sin mor Angela i byn Buckovci.

TRE DÖTTRAR

Kvar i Landskrona fanns Augustinas man Zvonko och tre döttrar.

En av döttrarna är Anne-Marie, Thereses mamma.

Zvonko och Anne-Marie beslöt att ta risken att åka till Jugoslavien trots kriget.

— Jag måste absolut träffa Therese, jag kunde inte bara sitta hemma i Landskrona, säger Anne-Marie.

På grund av riskerna ville inte Zvonko ha henne med, men Anne-Marie var envis.

MINERADE VÄGAR

— Jag själv var både rädd och förbannad över kriget, men jag måste till min fru och barnen. Jag var beredd att gå till fots över gränsen om det behövdes, säger Zvonko. Det gick bra med bil, men han och Anne-Marie hamnade nära de hårdaste striderna och tvingades tillbringa en natt i en by i bergen.

rna i två veckor

Augustina Budja vågade inte åka ensam från Ljubljana till byn. Det har pågått strider på landsbygden, vägarna är på många håll minerade eller oframkomliga på grund av en mängd barrikader.

Vi såg ett exempel på vilken förödelse en sådan stridsvagnsminna kan åstadkomma. En av regeringstruppernas stridsvagnar försökte ta sig förbi en blockerad bro, där den körde på minnan. Det blev bara ett sotigt skrotskal kvar av stridsvagnen. Ingen kan ha överlevt den smällen.

VAR INTE RÄDD

Zvonko fick åka tillbaka till Ljubljana och hämta Augustina. Tillsammans med iDAG åkte de tillbaka till byn.

Det förekom strider bara en dryg mil från byn i onsdags men Matej Daniel försäkrar att han inte var så rädd.

— Jag satt i soffan tillsammans med mormor Angela och Therese. Vi var tysta hela tiden.

Zvonko, Augustina och Anne-Marie har oroat sig mer för sina barn.

— Innan vi kom i väg trodde jag att jag skulle bli galen, säger Zvonko.

Nu stannar hela familjen på den gamla familjegården. Medan vi pratar kommer den nya radiorapporten om att regeringen i Belgrad hotar Slovenien med mer våld.

— Men vi stannar kvar, säger alla. Blossar kriget upp, har vi ju bara tre mil till den österrikiska gränsen.

Ob

20-

letnici

osamo-

svojitve

Republike

Slovenije

A. Budja

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige

Box 237, 261 23 LANDSKRONA Telefax: 0457-771 85 / 031-52 82 96

Predsednik/Ordför: Ciril M Stopar, Tajnik/Sekr: Marjana Ratajc

NASLOVI - ADRESSER**KK SLOVENIJA**

c/o Rudolf Uršič
 Norregata 9, 633 46 Eskilstuna
 Preds.: Rudolf Uršič, 016-14 45 49
rudolf.ursic@qlocalnet.net

IVAN CANKAR

N Långgatan 93
 330 30 Smålandsstenar
 Preds.: Branko Jenko, 0371-303 15
fbjenkomalab@msn.com

SD SIMON GREGORČIČ

Scheelegatan 7
 731 32 Köping
 Preds.: Alojz Macuh, 0221-185 44
aa.macuh@gmail.com

KD SLOVENIJA

Vallmovägen 10
 293 34 Olofström
 Preds.: Ciril M. Stopar, 0457-771 85
c.m.stopar@telia.com

SLOVENSKI DOM

Parkgatan 14
 411 38 Göteborg
 Jože Zupančič, 031-98 19 37
marianne.ratajc@byggnads.se

SLOVENSKA AMBASADA

Styrmansgatan 4
 114 54 Stockholm
 08-545 65 885/6 Fax 08 662 92 74,
 e-pošta: vst@gov.si
urad.slovinci@gov.si

SKD FRANCE PREŠEREN

Box 5271
 402 25 Göteborg
 Lado Lomšek, 031-46 26 87 SKD
lomsek@spray.se

Slovensko društvo PLANIKA

V:a Hindbyvägen 1
 214 58 Malmö
 Ivanka Franceus, 040-49 43 85
ivankafranseus@hotmail.com

SLOV. DRUŠTVO STHLM

BOX 832, 101 36 Stockholm
 Pavel Zavrel, 08 8572 59
zavrel@bredband.net; martingregorc@yahoo.com

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM c/o Bencek-

Budja, Hantverkarg 50
 261 52 Landskrona
 A. Budja, 0418-269 26
orfeum@bredband.net

SLOV./ŠVEDSKO DRUŠTVO

Darko Berginc; Kadettg 30 D
 254 55 Helsingborg
 Blagajnik: 042-156 188

DRUŠTVO ARENA

Brantaforsv 10
 372 50 Kallinge
 Tel.: 0457-20840/ 103 80

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14
 411 38 Göteborg
 Zvone Podvinski, 031711 54 21
Zvone.podvinski@rkc.si

**Vesele BOŽIČNE PRAZNIKE ter srečno NOVO LETO 2012 želi
uredništvo slovenskega glasila!**

**GOD JUL
och GOTT NYTT
ÅR**

**Önskar
redaktionen**

